

MoveS seminar Slovakia

*20 years of Slovakia in the EU –
evaluation and new challenges*

24 April 2024

Hotel Tatra Námesťie 1. mája 5, 811 06 Staré Mesto (SK)

Language: Slovak-English

(simultaneous interpretation provided)

**WI FI: HOTEL TATRA
NO PASSWORD NEEDED**

Welcome words

Viktor Krizan

MoveS

project presentation

Sofia Falcone

MoveS

European network funded in 2018 by

Coordinated by

Deloitte.

With the support of

University of Ljubljana

EU-wide network of *independent* legal experts in the fields of

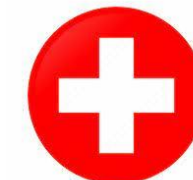

FREE MOVEMENT OF WORKERS

SOCIAL SECURITY COORDINATION

POSTING

EU-27 countries are covered, together with Iceland, Liechtenstein, Norway, Switzerland and United Kingdom.

Two objectives

1

Provide legal expertise in the areas of
*Free Movement of Workers,
Social Security Coordination & Posting*

Through

- *Legal Reports*
- *Bimonthly Monitoring Reports*
- *Ad hoc requests*
- *Comparative assessments*

2

Disseminate expertise and increase
experts' and practitioners' knowledge

by means of

- *8 national seminars*
- *3 Webinars*
- *4 Training for EC staff*
- *Information tools & communication*

A glimpse on Legal Reports published since 2018

#	Title	Date
1.	<i>Consequences and possible solutions in case of lump sum payment of pensions, reimbursement of contributions and waiver of pensions in cross-border situations</i>	2018
2.	<i>Social security coordination and non-standard forms of employment and self-employment: Interrelations, challenges and prospects</i>	2018
3.	<i>The application of free movement of workers and social security coordination rules by national courts'</i>	2019
4.	<i>The application of the social security coordination rules on modern forms of family'</i>	2020
5.	<i>The legal status and rights of the family members of EU mobile workers'</i>	2020
6.	<i>Social security and tax law in cross-border cases'</i>	2022
7.	<i>'The relationship between the Regulations on the coordination of social security systems and the Directive on the application of patients' rights in cross-border healthcare'</i>	2023
8.	<i>CJEU and EFTA Court decisions in a comparative overview</i>	2024

Seminars for 2024

#	Country (City)	National expert hosting the seminar	Date
1.	Cyprus (Nicosia)	Iliana Christodoulou-Varotsi	26.01.2024
2.	Czechia (Prague)	Kristina Koldinská	22.02.2024
3.	Slovakia (Bratislava)	Viktor Križan	24.04.2024
4.	Germany (Berlin)	Ferdinand Wollenschläger	14.06.2024
5.	Luxembourg (Luxembourg)	Nicole Kerschen	21.06.2024
6.	Netherlands (Maastricht)	Anne Pieter Van Der Mei Gjis Vonk	25.09.2024
7.	Hungary (Budapest)	Attila Kun Jozsef Haidu	October 2024
8.	Italy (Naples)	Edoardo Ales Francesco Costamagna	20.11.2024

Delo

Webinars for 2024

Date	Topic	Format
19 April 2024	Labour mobility and social security coordination in Sports	Online
June 2024	SSC and labour mobility challenges for artists	Online
October 2024	Special Non-Contributory cash benefits	Online

Please be aware that webinars are available online for replay!

Deloitte.

Funded by the

You can keep up with MoveS network activities through

- MoveS [webpage](#) (EUROPA)
- MoveS [LinkedIn](#) group

In these channels all the (public) MoveS activities are advertised. You can find there:

- **Legal reports** authored by our experts
- **Invitations** to join on location seminars and online webinars
- **The link to the [A-Z tool](#)** on Social Security Coordination
- **Access to the [SSC Regulations Database](#)**

Thank you for your attention

Contact us at:

MoveS@eftheia.eu

*Recent development of EU law in
the field of social security
coordination*

Johannes Kleine-Benne

Recent developments at EU level in the field of social security coordination

Johannes Kleine-Benne
European Commission, DG EMPL
Unit E2 – social security coordination

Overview

1. Cross-border telework
2. Revision of Regulations 883/2004 and 987/2009
3. Digitalisation of social security coordination

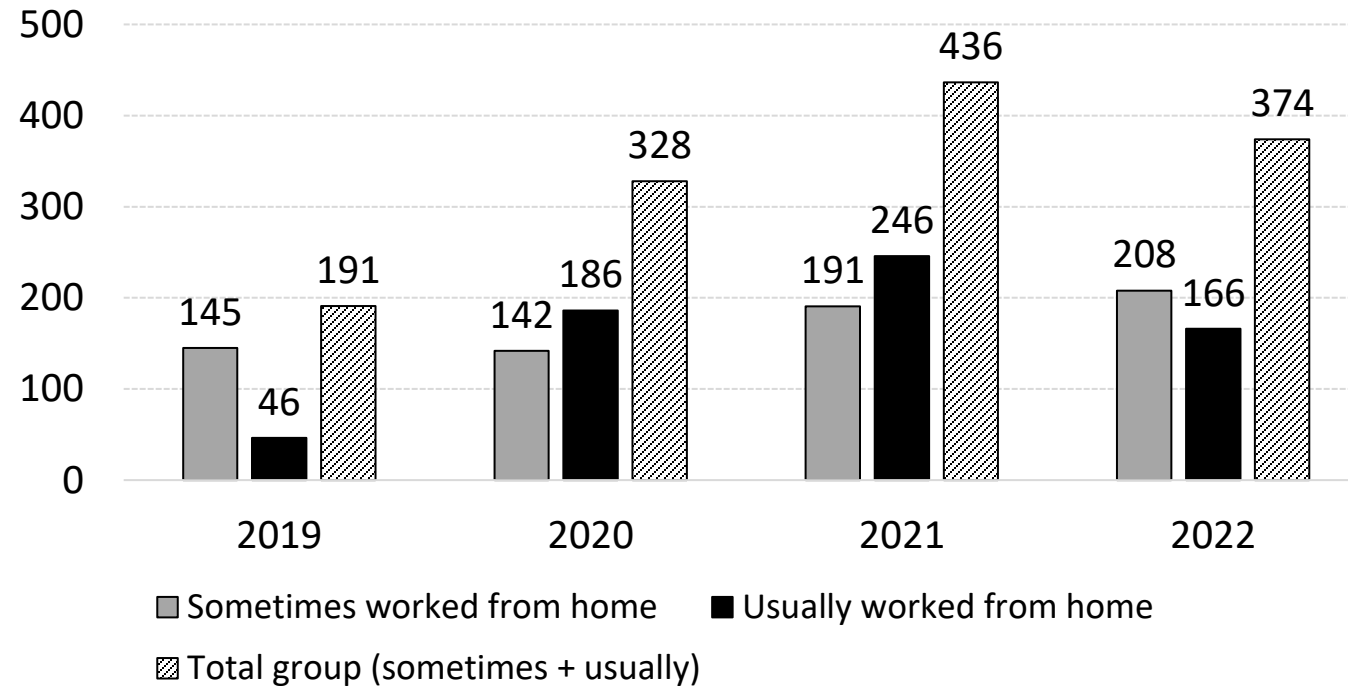

Cross-border telework

Covid-19 and telework

- Telework was an important instrument to “flatten the curve” of COVID-19 infections.
- The Administrative Commission (AC) adopted a **Guidance Note on COVID-19 pandemic** for competent institutions, which was valid until 30 June 2022.
- Objective: to avoid changes of the applicable legislation due to Covid-related telework.

Estimated number of cross-border workers in the EU working from home (in ,000)

Source: Calculations based on Eurostat EU-LFS data

Telework beyond the pandemic (1)

- Advantages for employers and workers: large-scale telework is here to stay
- In June 2022, the AC endorsed a **new guidance note on telework**:
 - flexible interpretation of the applicable legislation rules (e.g. occasional telework can be considered as posting under Art.12 of Reg. 883/2004);
 - transition period of 12 months (1 July 2022 - 30 June 2023);
 - no abrupt changes of applicable legislation during that period to ensure a smooth transition to full application of the guidance note as of 1 July 2023.

Telework beyond the pandemic (2)

- The Commission and Member States' representatives in the AC set up a dedicated **ad-hoc group** focused **on cross-border telework**.
- As a mid-term solution within the existing rules the group proposed that the interested countries conclude a **multilateral framework agreement** (based on Art. 16 of Regulation (EC) No 883/2004).
- New version of the Guidance note of telework applicable from 1 July 2023: it reflects the findings of the ad-hoc group on the interpretation of Articles 12, 13 and 16 of Regulation (EC) No 883/2004

Multilateral framework agreement

- Entry into force: 1 July 2023 for 5 years (possible extension for 5 more years)
- The agreement brings the usual threshold of less than 25% of telework in the MS of residence to **less than 50% of the total working time.**
- It covers **employees** (not self-employed) who are employed in 1 signatory state and **telework in their state of residence** which is also a signatory state.
- **Individual requests** from employers or person concerned to benefit from the application of the agreement are required.
- Procedure for the application - same as for any other agreement under Article 16.
- Depository state: BE; signatories: 20 countries: BE, DE, FR, ES, PL, NL, AT, CZ, SK, LU, PT, FI, SE, HR, MT; CH, LI, NO; (as of 1/9/2023) SI and (as of 1/1/2024) IT.
- Link: <https://socialsecurity.belgium.be/en/internationally-active/cross-border-telework-eu-eea-and-switzerland>

Revision of the social security coordination Regulations

State of play – formal steps

- Commission proposal adopted in December 2016
- Provisional agreement achieved between the negotiators of the European Parliament, the Presidency of the Council and the European Commission (March 2019 and December 2021)
- No qualified majority in the Council
- 18 trilogues ...
- To be continued: Negotiations during next legislative term to be expected.

Digitalisation of Social Security Coordination

Communication on digitalisation in social security coordination

Facilitating free movement in
the Single Market

- Taking stock of existing initiatives
- Proposing short- and long-term objectives towards more digitally integrated and interoperable social security systems

Cross-sectoral EU Initiatives

supporting Citizens, Businesses and Public Bodies,
in cross-border exchanges and relevant for social
security coordination

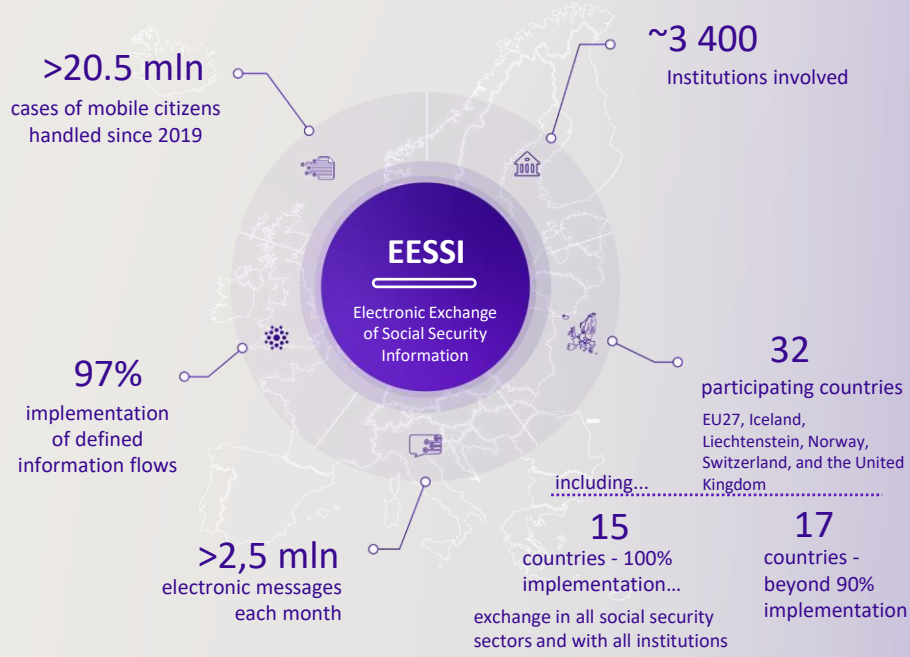
Digitalisation of Social Security Coordination
is part of a broader landscape

We are working on

EESSI - IT system helping social security institutions exchange information across Europe

European Social Security Pass initiative

A pilot project was launched to digitally verify citizens' social security entitlements across borders

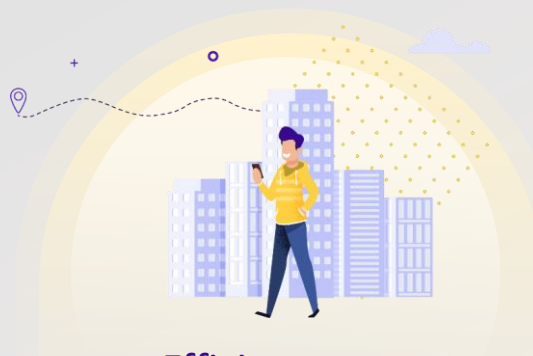

The Commission's Communication includes specific actions, aiming at...

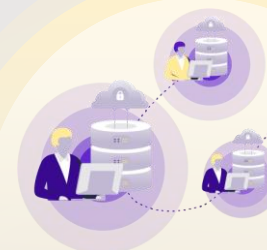
Citizen-centric approach to digitalisation

A seamless digital experience for mobile citizens and businesses interacting with national authorities for social security purposes

Efficient cross-border public services

Delivering efficient public services in social security, which are cross-border, digital and interoperable

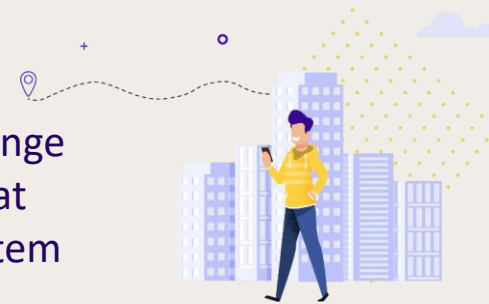
Better exchanges between institutions

Improving the cooperation and information exchange and processing of claims between social security institutions

Main Actions

1.

Full implementation of the Electronic Exchange of Social Security Information by end 2024 at the latest; further improvements of the system and processes

2.

Based on input from ELA and Member States, assess the needs, costs and benefits of further interoperability, across borders and sectors

3.

Sustained investments in automating processes to handle cross-border social security cases

4.

Analysis of the possibilities to further simplify procedures, providing a seamless digital experience in EU labour mobility overall

Main Actions

5.

Full commitment of Member States to the European Social Security Pass pilot activities; based on results, decision on potential large-scale deployment

6.

Digitalisation of additional social security coordination procedures by 2025, building on the Single Digital Gateway Regulation

7.

Accelerated efforts to meet the Digital Decade's objectives of 100% public services being accessible online by 2030, including in social security coordination

8.

Yearly **high-level meetings** with Member States **to track and support progress**

Learn more

- :: [Press release - Digitalisation in social security coordination](#)
- :: Visit our web page : [digitalisation of social security coordination](#)

Directorate General for Employment, Social Affairs & Inclusion, European Commission

© European Union, 2023 Reuse of this document is allowed, provided appropriate credit is given and any changes are indicated (Creative Commons Attribution 4.0 International license). For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.
All images © Images © stock.adobe.com

Linguistic version	Media/Volume	Catalogue number	ISBN	DOI
EN PDF	PDF/Volume_01	KE-07-23-364-EN-N	978-92-68-07326-1	10.2767/663282

EMPL-E2-UNIT@ec.europa.eu

Visit us @ <http://ec.europa.eu/social>

*Social security coordination –
too old or in the best form?*

Kristina Koldinská

Koordinace sociálního zabezpečení - – zastaralá, nebo v nejlepší formě?

Kristina Koldinská – MoveS visiting expert, PF UK Praha

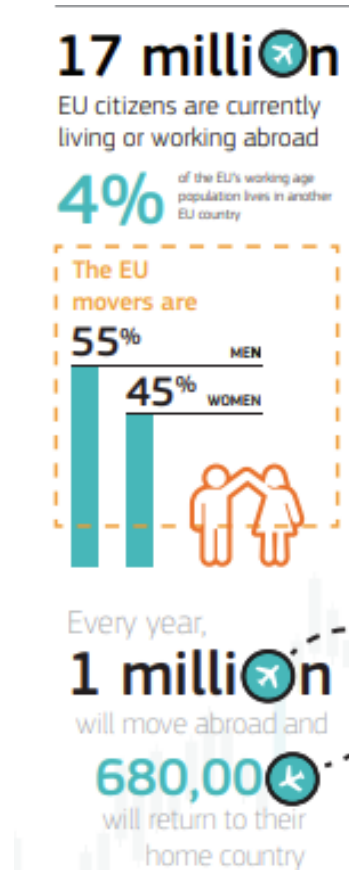
MoveS seminar Slovakia: 20 years of Slovakia in the EU - evaluation and new challenges, Bratislava, 24.4.2024

20 let spolu

- Porcelánová svatba – Brexit a vyjednávání o novele koordinačních nařízeních – křehké spojení?
- „předsvatební smlouva“
 - dobrá příprava kandidátských zemí, ale zároveň
 - trochu „zásek“ den před svatbou – 883/2004 – přijato 30.4.2004
- Čím jsme si prošli?

Pozitivní plody...

Etapy, u kterých jsme byli....

- Etapa Bosman – aplikace jednoho právního řádu
- Etapa Dano – co má přednost? Pobytová směrnice, nebo koordinační pravidla?
- Etapa A1 – lze zpochybnit princip vzájemné důvěry?

- Etapa Brexit? – před a po – dvojí metr?
- Etapa Covid? – bezprecedentní omezení volného pohybu – propad i koordinace
- Etapa telework? – platí pravidla o určování příslušnosti, nebo ne?

... k tomu všemu – nařízení není dogma

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU ze dne 16. dubna 2014 o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem
- Směrnice 2011/24/EU ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957 ze dne 28. června 2018, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1149 ze dne 20. června 2019, kterým se zřizuje Evropský orgán pro pracovní záležitosti, mění nařízení (ES) č. 883/2004, (EU) č. 492/2011 a (EU) 2016/589 a zrušuje rozhodnutí (EU) 2016/344

Koordinace – zastaralá či v nejlepší formě?

- „flikujeme co to dá“
- Čím dále těžší se dohodnout – ne rozvod, ale manželství z rozumu a ze setrvačnosti
- Nová, mladá, krásná / nový, mladý, krásný – nikdo na obzoru
- Ideální to není, má to spoustu děr, ale nic lepšího jsme zatím nevymysleli. Navíc, už to umíme a vyznáme se v tom
 - („Nikdo nepředstírá, že demokracie je dokonalá nebo samospasitelná. Říká se dokonce, že demokracie je nejhorší způsob vlády, s výjimkou všech ostatních způsobů, které jsme vyzkoušeli.“ — Winston Churchill)

Děkuji za pozornost

koldinsk@prf.cuni.cz

Coordination of family benefits

Martina Kováčiková

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Koordinácia rodinných dávok

Koordináciu rodinných dávok upravuje:

- Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

Pravidlám koordinácie podliehajú podľa legislatívy Slovenskej republiky tieto štátne sociálne dávky (rodinné dávky):

- prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa,
- rodičovský príspevok,
- príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa.

Základným pravidlom pri priznaní rodinných dávok je, že sa uplatňuje legislatíva krajiny, kde zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba vykonáva zárobkovú činnosť bez ohľadu na miesto jeho bydliska.

Pokiaľ vznikne nárok na rodinné dávky z nejakého dôvodu vo viacerých členských štátoch Európskej únie, zisťuje sa, ktorý štát je primárne príslušný k ich vyplácaniu.

V prípade dávok splatných viac ako jedným členským štátom na rovnakom základe sa poradie prednosti stanoví s odkazom na tieto pomocné kritériá:

- v prípade nárokov, ktoré existujú na základe činnosti ako zamestnanec osoba alebo samostatne zárobkovo činná osoba - miesto bydliska detí,
- v prípade nárokov, ktoré existujú na základe poberania dôchodkov - miesto bydliska detí, ak takýto dôchodok je splatný podľa jeho právnych predpisov,
- v prípade nárokov získaných na základe bydliska - miesto bydliska detí.

V prípade dávok splatných viac ako jedným členským štátom na rozličných základoch je poradie prednosti následné:

- nároky vznikajúce na základe činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba,
- nároky vznikajúce na základe poberania dôchodku,
- nároky vznikajúce na základe bydliska.

Pre zachovanie princípu priaznivého výsledku, ktorý v súvislosti s výkladom čl. 68 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia opakovane potvrdil Súdny dvor Európskej únie, je cieľom predmetného ustanovenia „zabezpečiť príjemcovi celkovú sumu dávok z rôznych členských štátov, ktorá bude rovnaká ako suma najpriaznivejšej dávky, ktorá mu prináleží na základe právnych predpisov jedného z týchto štátov“ (*Rozsudok Súdného dvora z 18. septembra 2019 vo veci C-32/18 Moser, EU:C:2019:752, b. 52*).

V zmysle nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia rodinný príslušník znamená každú osobu definovanú alebo uznanú za rodinného príslušníka, alebo označenú za člena domácnosti právnymi predpismi, podľa ktorých sa poskytujú dávky.

Rodič dieťaťa sa považuje za rodinného príslušníka aj v prípade, že dieťa je súdom zverené do osobnej starostlivosti druhého rodiča, pokiaľ je dieťa na tomto rodičovi závislé napríklad formou povinnosti platiť výživné. Skutočnosť, či rodičia dieťaťa boli alebo neboli zosobášení je v tomto ohľade bezpredmetná, keďže označenie rodinného príslušníka vyplýva zo vzťahovej väzby k dieťaťu. (*Rozsudok Súdného dvora z 26. novembra 2009 vo veci C-363/08 Slanina, EU:C:2009:732, b. 27 a b. 28*)

Rozsudok Súdneho dvora C-363/08 Slanina možno považovať za jeden z najdôležitejších, pretože stanovil, že nárok na rodinné dávky si môže uplatniť v inom členskom štáte aj rodič, ktorý ma dieťa súdom zverené do svojej starostlivosti, pokiaľ v tomto členskom štáte býva alebo vykonáva zárobkovú činnosť druhý rodič.

Špecifiká koordinácie rodinných dávok

- vyslaní zamestnanci
- migrujúci obyvatelia Európskej únie, ktorý si preniesli bydlisko do iného členského štátu
- spätné vyplatenie vyrovnávacej dávky nad rámec, ktorý umožňuje slovenská legislatíva

Aktuálne problémy v oblasti koordinácie rodinných dávok

- Taliansko neposkytuje prídavok na dieťa pre migrujúcich pracovníkov bez trvalého pobytu na území Talianska
- Nárok na rodičovský príspevok pri zmene primárnej príslušnosti (napr. z Českej republiky na Slovenskú republiku)
- Konanie na Súdnom dvore Európskej únie o prejudiciálnej otázke o povinnosti vrátiť vyplatený prídavok na dieťa, ak bola nesprávne určená príslušnosť členských štátov
- Dĺžka konaní pri priznávaní nároku na rodinné dávky z iného členského štátu

Zásadné problémy, ktoré už boli vyriešené

- Indexácia prídavku na dieťa v Rakúsku

Rakúska republika zaviedla vo svojom právnom poriadku od roku 2019 tzv. indexáciu prídavku na dieťa. Prídavok na dieťa poskytovala pre migrujúcich pracovníkov vo výške odvodzujúcej sa od cenovej úrovne štátu, v ktorom malo bydlisko dieťa. Cenová úroveň jednotlivých členských štátov vychádzala zo štatistík zverejňovaných Štatistickým úradom Európskej únie. Európska komisia preto v roku 2020 podala žalobu na Rakúsku republiku z dôvodu nedodržania princípu rovnakého zaobchádzania. Súdny dvor Európskej únie rozsudkom C-328/20 zo dňa 16. júna 2022 rozhodol v prospech Európskej komisie a indexácia prídavkov na dieťa musela byť zrušená a migrujúcim pracovníkom bola Rakúska republika povinná spätne doplatiť rozdiel medzi poskytnutými prídavkami na deti a prídavkami na deti, ktoré poskytovala občanom s trvalým pobytom na svojom území.

- BREXIT

Vystúpením Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie sa po ukončení prechodného obdobia prestali koordinovať rodinné dávky a na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska sa z pohľadu rodinných dávok prihliada ako na krajinu tretieho sveta.

S čím sa stretávame v praxi

- Nízke právne povedomie občanov o koordinácii rodinných dávok
- Rozdielny prístup k vyslaným zamestnancom, na ktorých by sa koordinácia rodinných dávok nemala vzťahovať (napr. Nemecko)
- Uplatňovanie nárokov na rodinné dávky po ukončení samostatne zárobkovej činnosti z dôvodu materstva v inom členskom štáte
- Neúmerne dlhé konania, v dôsledku ktorých rodina ostáva bez finančných prostriedkov (najmä pri rodičovskom príspevku)

Ďakujem za Vašu pozornosť

JUDr. Martina Kováčiková
riaditeľka odboru štátnej sociálnej podpory
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

COFFEE BREAK
11:05-11:30

Digitalisation in social security

Jakub Začka

Digitalizácia sociálneho zabezpečenia v Európskej únii

Mgr. Jakub Začka apríl 2024

Základné princípy

✓ Právny základ a bezpečnostný rámec

Prostredie, v ktorom dochádza k elektronickej výmene údajov je regulované (eIDAS), zabezpečuje minimálny bezpečnostný štandard (dôveryhodné služby) a spĺňa požiadavky GDPR.

✓ Referenčná implementácia

Minimálne požiadavky pre elektronicke služby sú obvykle implementované v referenčnej implementácii, ktorá je vlastníctvom ES a možno ju používať ako open source a ďalej rozvíjať pre vnútroštátne potreby.

✓ Overiteľné subjekty

Osoby, ktoré vymieňajú údaje v cezhraničnom styku sú identifikované a ich správanie možno logovať a podliehajú certifikácii.

Príklad EESSI

Elektronická výmena údajov o sociálnom zabezpečení

TESTA sieť

Cezhraničná výmena údajov o sociálnom zabezpečení v súčasnosti prebieha elektronicky v rámci nadnárodnej siete oddelenej od internetu, aby zaistila bezpečnosť údajov občanov EÚ.

Prístupové body

Členské štáty EÚ, EZVO a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska sa pripájajú prostredníctvom prístupových bodov. V rámci SR zabezpečuje prístupový bod Sociálna poisťovňa.

Interoperabilita

Komunikácia prebieha v rámci spoločne dohodnutých jednotných procesov BUC (Business Use Case – prípad vecného použitia) prostredníctvom jednotne dohodnutých štruktúrovaných elektronických dokumentov (SED) v technickom štandarde AS4.

Dopad na občanov EÚ a SR

Digitalizácia priniesla zrýchlenie uplatnenia nárokov zo sociálneho zabezpečenia v 21 250 176 konaniach o sociálnom zabezpečení (78 853 851 SEDov). V prostredí SR bolo elektronicky vymenených 5 203 279 formulárov.

Príklad európskej spolupráce

Expert na sociálne zabezpečenie schválili jednotné postupy vo všetkých oblastiach sociálneho zabezpečenia dôchodky, nezamestnanosť, zdravotná starostlivosť,...či rodinné dávky – 99 postupov a 328 formulárov. Každý štát zaistil legislatívnu a lingvistickú kontrolu 14,5 tisíc dátových polí.

Ekonomicky a ekologicky

Náklady na hardvér, licencie na OS, vývoj softvéru a 5 rokov technickej podpory vyšli v Sociálnej poisťovni predstavoval 0,69 EUR na spracovaný SED. Náklady na zaslanie poštou na doručku sú v SP 6,09 EUR. Ročne sa ušetrí napr. v SP 20 ton papiera.

Sociálne zabezpečenie v digitálnom priestore

Od byrokracie k priamemu vybaveniu

Zníženie jazykových bariér

Úradníci vidia formulár zrkadlovo vo svojej jazykovej mutácii, preto sa nevyžaduje preklady. Na tento účel bol zaistený preklad a jazyková revízia 8 tisíc formulárov. Ďalší preklad sa nevyžaduje mimo osobitných polí.

Dáta vyplňa softvér

Ak sú vyplňané dáta k dispozícii v iniciálnom SEDe alebo v databáze inštitúcie systém ich pred vyplní a úradník len skontroluje ich správnosť. Následne doplní dáta špecifické dáta pre sektor.

Zo stola na stôl

Pri papierovej výmene bolo potrebné pri každom formulári riešiť komu to patrí v inom štáte, formulár prechádzal rôznymi medzistupňami. Zmapovanie procesov až na granularitu úradníka zaistilo, že SED automaticky príde príslušnej riešiteľskej skupine (1-10 osôb) a evidencia v registratúre nastane automaticky.

Sekundy nie týždne

Úradník v inom štáte vidí odoslaný formulár behom niekoľkých sekúnd, pričom dostane emailovú notifikáciu so základnými vecnými parametrami.

Ochrana osobných údajov

Osobné údaje sa vymieňajú v rámci elektronických obálok, ktoré sú zašifrované a zašifrovaná je aj komunikácia, medzi inštitúciami a prístupovými bodmi a prístupovými bodmi navzájom. Zber štatistických dát prebieha z hlavičiek správ a nie je potrebný vstup do zašifrovaných elektronických obálok. K rozšifrovaniu elektronickej správy dochádza až v koncovom softvéri úradníkov, ktorí o právach klienta rozhodujú.

Tok dát v inštitúciách bude riadiť ich majiteľ

Elektronické peňaženky

Elektronické peňaženky

Základným princípom elektronických peňaženiek s dokladmi o sociálnom zabezpečení je princíp, že dotknutá osoba schvaľuje sprístupnenie dát inštitúcii verejného práva (napr. inšpektorát práce) alebo súkromnoprávnej inštitúcii (napr. zdravotnej poisťovni, poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti,...). Požiadavka regulácie elektronických služieb nariadením eIDAS a ochrany osobných údajov nariadením GDPR je naplnená podmienkou eID (elektronickej identifikácie) napr. prostredníctvom elektronického občianskeho preukazu. Ako referenčnú implementáciu možno v sociálnom zabezpečení využiť aplikáciu Európskej komisie eWallet alebo aplikáciu konzorcia 25 členských štátov EHP a Švajčiarskej konfederácie DC4EU (Digital credentials for EU). Overiteľnosť subjektov bude zaisťovať certifikačný orgán v členskom štáte pre inštitúcie vydávajúce doklady (napr. Sociálna poisťovňa) a inštitúcie overujúce doklady (napr. Inšpektoráty práce).

DC4EU

Digital credentials for EU

PRENOSNÉ DOKUMENTY V MOBILE

Občania EÚ preukazujú svoje práva vyplývajúce z koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia prostredníctvom papierových prenosných dokumentov (PD – portable documents). Cieľom implementácie DC4EU je umožniť vystavenie/odvolania, prenos a overovanie prostredníctvom elektronického zariadenia napr. smartphone, tablet,...V súčasnosti aplikácia v pilotnej verzii obsahuje tri základné dokumenty:

1. PID - osobné identifikačný dokument – napr. číslo sociálneho zabezpečenia (nejde o elektronický občiansky preukaz)
2. PDA1 – Potvrdenie o právnych predpisoch sociálneho zabezpečenia
3. EHIC – Európsky preukaz zdravotného poistenia

Ako bude fungovať elektronická peňaženka

Odstránenie byrokracie pre občanov EÚ

ELEKTRONICKÉ DOKLADY:

Elektronická peňaženka má docieľiť jednoduché prevzatie dokladov z webovej stránky inštitúcie, ktorá je oprávnená ich vystaviť. Občan EÚ dostane jedinečný link, ktorým sa dostane ku QR kódu, ktorý obsahuje jeho dáta. Po stiahnutí peňaženky do svojho elektronického zariadenia a autentifikácii prostredníctvom eID bude môcť občan stiahnuť do svojho zariadenia cez QR kód svoje elektronickú identifikáciu sociálneho zabezpečenia, prenosný dokument PDA1 a EHIC (Európsky preukaz zdravotného poistenia). Následne overovateľ v inom členskom štáte môže prostredníctvom QR kódu tento doklad preveriť zo zariadenia občana EÚ. Overovateľ môže preveriť, či dokument vydala oprávnená inštitúcia, či je doklad platný, či nebol odvolaný a dobu jeho platnosti. Takto sa nevyžaduje papierový doklad a možnosť falšovania dokladov sa znižuje.

PODMIENKY:

Podmienkou je, že občan EÚ, ktorý chce používať elektronickú peňaženku a sprístupniť inštitúciám elektronické doklady, ktoré mu poskytujú dávky sociálneho zabezpečenia, má elektronický podpis. Znamená to, že môže vykonávať právne úkony prostredníctvom dôveryhodných služieb. Vystavujúca inštitúcia musí vykonať úpravy webového portálu a uskutočniť integrácie na databázy, ktoré obsahujú platné a aktuálne údaje o sociálnom zabezpečení. Overovatelia musia kontrolórom zaistiť elektronické zariadenia s čítačkou QR kódov a prístup k aplikácii DC4EU.

ČASOVÝ RÁMEC:

V roku 2024 sa očakáva pilotné testovanie so zapojením potenciálnych klientov služieb. V rokoch 2025 – 2026 sa očakáva implementácia a technická príprava na strane vystavovateľov dokumentov (príslušných inštitúcií) a overovateľov (orgánov oprávnených kontrolovať platnosť dokladov alebo poskytovať na základe príslušných dokladov vecné dávky sociálneho zabezpečenia).

Elektronizácia v číslach

Socálne zabezpečenie rýchlo, bezpečne a bez papierov

CESTA K DIGITALIZÁCII SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA V SP

Do roku 2017 členské štáty pripravili a schválili 328 formulárov.

V rokoch 2015 – 2016 bola zmapovaných a schválených cca. 122 procesov sociálneho zabezpečenia.

Do roku 2017 boli vykonané preklady a kontrola 14,5 tisíc dátových polí do 25 úradných jazykov.

V roku 2016 sa inštitúcie sociálneho zabezpečenia dohodli na príslušnosti ku každému procesu sociálneho zabezpečenia, ktorý podlieha koordinácii.

Bolo pripravených viac ako 210 príručiek v rôznych oblastiach sociálneho zabezpečenia a preložené do národných jazykov.

V roku 2017 SP získala financovanie projektu z fondov Nástroja na prepojenie Európy.

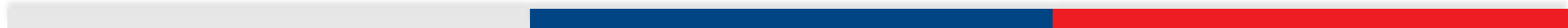
V rokoch 2018 – 2019 pripravila SP koncové aplikácie a implementovala prístupový bod.

Od roku 2021 nasadila Sociálna poisťovňa do produkcie 50 balíkov procesov sociálneho zabezpečenia.

V dôsledku týchto príprav vybavila elektronicky SP 4 089 647 SEDov a zaistila prenos 5 2023 279 SEDov cez prístupový bod.

Ďakujeme za pozornost'

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

ADRESA

Ul. 29. augusta č. 8 a 10,
813 63 Bratislava 1

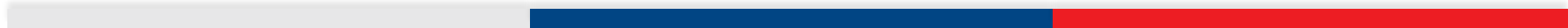
EMAIL

jakub.zacka@socpoist.sk

TEL. ČÍSLO

0908 977 005

*European Labour Agency -
Competences, tasks, and
experience*

Jaroslav Kováč

MoveS seminár Slovensko

20 years of Slovakia in the EU - evaluation and new challenges

EURÓPSKY ORGÁN PRÁCE

European Labour Authority

Jaroslav Kováč

Bratislava
24. apríl 2024

EURÓPSKY ORGÁN PRÁCE

Jaroslav KOVÁČ

Národný styčný úradník za Slovensko pri ELA

jaroslav.kovac@ela.europa.eu

OBSAH

- **ELA cesta zrodu**
- **Oblasti kompetencie ELA**
- **Právny základ**
- **Ciele**
- **Úlohy**
- **Riadenie ELA**
- **Organizačná štruktúra ELA**
- **Operatívne piliere ELA**
- **Národní styční úradníci pri ELA**
- **Aktivity ELA**
- **Budovanie kapacít**

ELA – Cesta zrodu

13. september 2017
Správa o stave Únie

"We should make sure that all EU rules on labour mobility are enforced in a fair, simple and effective way by a new European inspection and enforcement body. It seems absurd to have a Banking Authority to police banking standards, but no common Labour Authority for our Single Market."

*European Commission President Jean-Claude Juncker,
State of the Union Address, 13 September 2017*

„Mali by sme zabezpečiť, aby všetky pravidlá EÚ v oblasti mobility pracovnej sily presadzoval spravodlivo, jednoducho a účinne nový európsky kontrolný orgán presadzovania práva.

Je nemysliteľné, aby sme mali bankový orgán dohliadajúci na bankové normy, ale nemali žiaden spoločný orgán práce pre náš jednotný trh.“

ELA – Cesta zrodu

13. marec 2018

Návrh Európskej Komisie

14. február 2019

ELA nariadenie prijaté počas RO PRES

13 jún 2019

Rozhodnutie o sídle ELA na Rade ministrov práce - EPSCO

16 október 2019

Slávnostné odhalenie loga ELA – Brusel

Our work to ensure fair labour mobility culminates in today's proposal for a European Labour Authority. It is the jewel in the crown of a well-functioning European labour market.

Commissioner Marianne Thyssen

romania2019.eu

ELA
EUROPEAN LABOUR AUTHORITY

ELA – Cesta zrodu

9. november 2021
Slávnostné otvorenie
priestorov ELA -
Bratislava

Misia ELA

Nariadenie (EU) 2019/1149 z 20 júna 2019,
ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce

*Európsky orgán práce pomáha členským štátom
a Komisii pri účinnom uplatňovaní
a presadzovaní práva Únie v oblasti mobility
pracovnej sily v rámci Únie a v otázkach
koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia
v rámci Únie.*

*„Pomôcť posilniť
spravodlivosť a dôveru
vo vnútorný trh“*

Oblasti kompetencie

Nariadenie (EU č. 2019/1149), ktorým sa zriadila ELA

1. **Voľný pohyb pracovníkov** a EURES (Nariadenie EU 492/2011; Smernica 2014/54/EU, Nariadenie (EU) 2016/589)
2. **Vysielanie pracovníkov** (Smernica 96/71/EC, doplnená smernicou (EU) 2018/957 a smernicou 2014/67/EU)
3. **Koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia** (Nariadenia (EC) 883/2004, 987/2009, 1231/2010)
4. **Nedeklarovaná práca** (Rozhodnutie EP a Rady (EU) 2016/344)
5. **Sociálne aspekty v pravidlách medzinárodnej cestnej dopravy** (nariadenia (EC) 561/2006, smernica 2006/22/ES, smernica 2020/1057, nariadenie (EC) 1071/2009, nariadenie 2020/1055)

Ciele

Posilnenie **spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi** pri cezhraničnom presadzovaní právnych predpisov, vrátane inšpekcií;

Jednoduchší **prístup k informáciám** a službám pracovnej mobility pre jednotlivcov, zamestnávateľov a sociálnych partnerov;

Podpora spolupráce medzi členskými štátmi **v boji proti nelegálnej práci**;

Mediácia v sporoch medzi členskými štátmi o uplatňovaní práva EÚ týkajúceho sa pracovnej mobility;

Úlohy

1. uľahčenie **prístupu k informáciám** a koordinácie siete EURES

2. podpora **spolupráce a výmeny informácií** medzi členskými štátmi

3. koordinácia a podpora **zosúladených a spoločných inšpekcii**

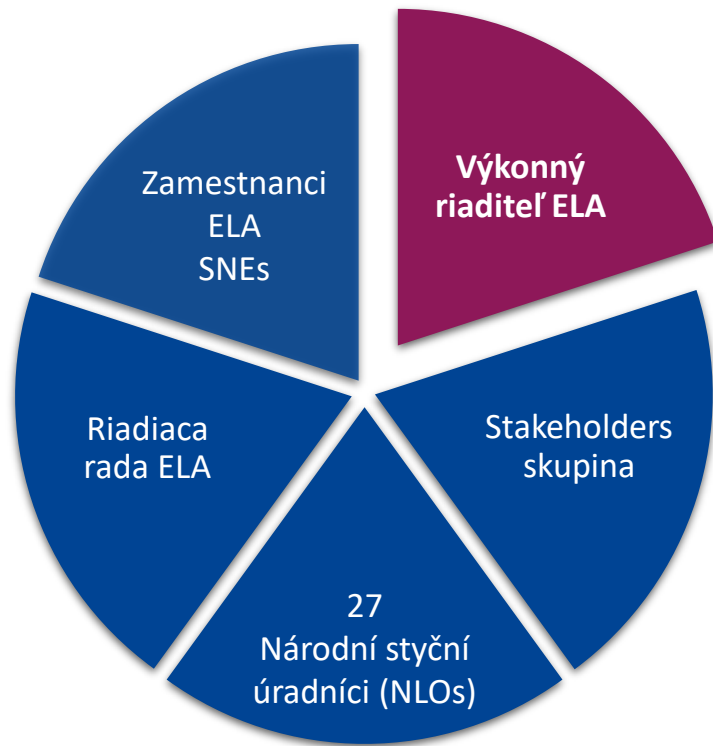
5. podpora členských štátov **budovaním kapacít** - vzdelávaním

6. podpora členských štátov **v boji proti nelegálnej práci**

7. vykonáva **mediáciu** pri sporoch medzi členskými štátmi v cezhraničných sporoch

Riadenie ELA

Cosmin Boiangiu

Organizačná štruktúra

Operatívne piliere

Spolupráca

Spolupráca a výmena informácií medzi ČŠ

Podpora budovania kapacít

Mediácia medzi ČŠ

Národní styční úradníci

Informácie

Informácie o právach a povinnostiach na národnej aj európskej úrovni

Informačné kampane

Sprístupňovanie a šírenie informácií o voľnom pohybe, cezhraničnej mobilite a koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

EURES – portál a aktivity

Presadzovaní

Koordinácia, podpora a plánovanie zosúladených a spoločných inšpekcií

Európska platforma na boj proti nedeklarovanej práci

Hodnotenia súvisiace s mobilitou pracovnej sily a analýzou rizík.

ELA JE OPERATÍVNA AGENTÚRA ZALOŽENÁ NA PRINCÍPE PARTNERSTVA S NÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

Podpora spolupráce

Podpora spolupráce

Programy vzájomného učenia a porozumenia

Mutual Learning and Understanding Programme (MULP)

IMI **PROVE**

PROGR **ESS**

Podpora spolupráce

Posting 360 program

Program vzájomného učenia a porozumenia na posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi, Európskou komisiou a sociálnymi partnermi v oblasti vysielania.

- › Zlepšiť **výmenu informácií** a vzájomné porozumenie;
- › Zlepšiť **administratívnu spoluprácu** medzi orgánmi členských štátov;
- › Zvýšiť **vedomosti a odborné znalosti** a prepojenie medzi členskými štátmi, Komisiou, ELA a sociálnymi partnermi;
- › Vybudovať **úzku spoluprácu** s Európskou komisiou.

[PD A1 document for posting / EU for Fair Construction Campaign \(youtube.com\)](#)

Podpora spolupráce

Progress program

Program vzájomného učenia a porozumenia na posilnenie spolupráce medzi Správnou komisiou pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia a ELA.

- › Vybudovať **spoluprácu medzi ELA a AC a TC**;
- › Podporovať **vzdelávanie a budovanie kapacít** v oblasti EESSI;
- › Výmena a preberanie **osvedčených príkladov** dobrej praxe;
- › Podpora **mapovania digitálnych systémov** v členských štátoch;
- › Podpora členských štátov pri **používaní digitálnych systémov pri implementácii EESSI**.

Národní styční úředníci pri ELA

Národní styční úradníci

ELA zriaďovacie nariadenie č. 2019/1149 – článok 32

Národní styční úradníci pracujúci v ELA:

- **podpora** členských štátov v plnení povinností spolupráce;
- zabezpečenie **urýchľovania výmeny** informácií medzi nimi postupmi určenými na skracovanie omeškaní;
- **zabezpečenie kontaktov** s ďalšími vnútroštátnymi styčnými bodmi, orgánmi a kontaktnými miestami zriadenými podľa práva Únie,
- **posilňovanie** partnerstva ELA s národnými úradmi
- **budovanie** úzkej spolupráce s inými zainteresovanými stranami a sociálnymi partnermi

NÁRODNÍ STYČNÍ ÚRADNÍCI

SE - Karlis LAPSA

AT - Valerie DORI

ES - Javier SUQUÍA

BE - Enrico LEENKNECHT

SI - Polona GROBELNIK JURJOVIČ

BG - Miroslava ANGUELOVA

SK - Jaroslav KOVÁČ

HR - Roberta KURTI VUKOVIĆ

RO - Alina PANTAZI

CY - George IERIDES

PT - Carlos AFONSO PEREIRA

CZ - Matěj GREGÁREK

PL - Magdalena KLIMCZAK-NOWACKA

DK - Sidse CLEMMENSEN

NL - Jaapjan RIJLAARSDAM

EE - Mariliis PROOS

MT - Roberta FENECH

FI - Riikka-Maria TURKIA

FR - François BRILLANCEAU

LU - neobsadené

DE - Thomas THOMMA

LT - Airine DOBUŽINSKIENĖ

EL - Foteini BAMPALI

LV - Iveta SURAKA

HU - Jozsef Krisztian JARAI

IT - Gerardo TORLINO

IE - Daniel LOSTY

Národní styční úradníci - činnosť

Plánovanie a

Podnety a šírenie
kampaní na
zvýšenie
informovanosti a
povedomia

Organizovanie
národných NLO
podujatí

koordinácia
návštevy
vedúcich ELA
predstaviteľov
v členských

Príprava a

koordinácia
realizácie
výmenných
stretnutí –

Bilaterálne -
multilaterálne
stretnutia s
jedným alebo
viacerými

Nevyriešené
prípady -
mediácia

staff exchange

Zodpovedanie
otázok inštitúcií
členských štátov

členskými štátmi

Stály kontaktný
bod
pre rôzne orgány
v členskom štáte

Cezhraničné
spoločné
a koordinované
inšpekcie

Poskytovanie informácií

Informačné kampane

ELA Website ([link](#))

Informačné kampane

ONLINE WEBINÁR
ZAMESTNÁVANIE CUDZINCŮV- PRÁVA
A POVINNOSTI
22.9.2021 9:00 -14:30 hod.

#Rights4AllSeasons

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR:
 MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPOLUORGANIZÁTORI:
 ELA EUROPEAN LABOUR AUTHORITY
 NÁRODNÝ NADZOROVANÝ PRÁCE
 NÁRODNÝ NADZOROVANÝ PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

SEASONAL WORK A GUIDE FOR EMPLOYERS

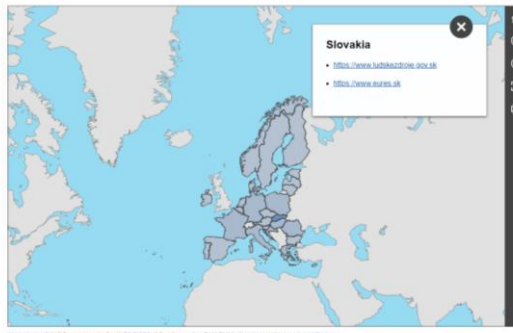
EU CITIZENS HAVE THE RIGHT TO LOOK FOR EMPLOYMENT IN ANOTHER EU COUNTRY, AND:

- be employed under the same conditions as Member State nationals
- receive the same assistance from national employment offices
- have access to the same level of social protection as other insured persons

FOR MORE INFORMATION, VISIT THE ELA WEBSITE

IF YOU EMPLOY SEASONAL WORKERS

 Verify the workers' identity. Non-EU citizens should have a work/residence permit	 Provide workers with the conditions of work in writing	 Comply with contracts, agreements, and applicable labour law	 Provide decent working and living conditions	 Promote a good working environment & treat all employees equally	 Pay wages in accordance with the national rules and make sure deducted costs, e.g. for housing or meals are in line with the rules
 Ensure that the permitted number of hours per week are not exceeded and that the employees get enough breaks	 Keep records of their hours worked	 Provide a holiday allowance	 Issue pay slips to your workers	 Protect your employees from risks at work and ensure occupational health and safety, including related to COVID-19	

Slovakia

- <https://www.turkiskozgore.gov.tr>
- <https://www.nar.gov.uk>

© 2020 ELA - European Labour Authority

WRC

Su Pr Eme

Pilot projekt - informácie

Pilot projekt – sezónne zamestnávanie 2022-2023

- poskytovanie informácií sezónnym pracovníkom, Benátky / Sofia / Bratislava

Projekt – sezónne zamestnávanie 2023-2024

- poskytovanie informácií sezónnym pracovníkom – v oblasti Horeca

Informačné podujatie

Podujatie Vám poskytne prehľad o právach a povinnostiach pracovníkov a zamestnávateľov, ako aj o administratívnych postupoch súvisiacich s vysielaním pracovníkov do iných členských štátov EÚ.

Získate aj užitočné informácie o vysielaní do Rakúska, Belgicka, Francúzska a Nemecka.

Informačné stretnutie pre zamestnávateľov organizované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Európskym orgánom práce (ELA)

Vysielanie pracovníkov v sektore stavebníctva

Štvrtok, 25. apríla 2024 (8:30 - 15:30)

HOTEL BRATISLAVA,
Seberáňho 1765/9, 821 03 Bratislava, Slovakia

Podujatie je bezplatné, registrácia je povinná.

#EU4FairConstruction

ELA - YouTube

ELA's YouTube-channel ([link](#))

The screenshot shows the ELA YouTube channel page. At the top, there is a search bar with the text "Hľadaj". Below it, the channel name "European Labour Authority" is displayed, along with a description: "ELA ensures that EU rules on labour mobility and social security coordination are enforced...". The channel has 611 subscribers. Below the channel information, there are navigation tabs for "Domov", "Videa", "Shorts", "Zoznamy", and "Komunita". A "Napoveda" (Preview) section shows four video thumbnails: "EU4FairConstruction Campaign -", "Obligations regarding travel, lodging", "Find out if you are a posted worker", and "Subcontracting".

This screenshot shows a video player for the video "Rights and Obligations of Posted Workers". The video is part of the "#EU4FairConstruction Campaign - Posting of Workers". The channel is "European Lab" with 611 subscribers. The video has 7 likes and 1 share. The description states: "1,3 mil. zhladnutí pred 6 mesiacmi. The EU for Fair Construction information campaign focuses primarily on the posting of workers in the construction sector, and the rights and obligations of posted workers and their employers. It also".

This screenshot shows a video player for the video "Actions before posting". The video is part of the "#EU4FairConstruction Campaign". The channel is "European Lab" with 611 subscribers. The video has 1 like and 1 share. The description states: "101 zhladnutí pred 5 mesiacmi".

This screenshot shows a video player for the video "Collective agreements". The video is part of the "#EU4FairConstruction Campaign". The channel is "European Lab" with 611 subscribers. The video has 1 like and 1 share. The description states: "70 zhladnutí pred 5 mesiacmi".

This screenshot shows a video player for the video "Working conditions". The video is part of the "#EU4FairConstruction Campaign". The channel is "European Lab" with 611 subscribers. The video has 1 like and 1 share.

This screenshot shows a video player for the video "Subcontracting". The video is part of the "#EU4FairConstruction Campaign - Subcontracting". The channel is "European Lab" with 611 subscribers. The video has 66 likes and 1 share.

Prekladanie informácií

ELA
EUROPEAN LABOUR AUTHORITY

ela.europa.eu

ELA Translation Facility for Information

What is it?
The ELA Translation Facility for Information supports the translation of information for workers and employers, citizens and businesses, on rights and obligations relating to areas falling within the ELA scope:

- Free movement of workers;
- Posting of workers;
- Social security coordination;
- Social aspects of international road transport;
- Raising awareness among persons displaced from Ukraine*;
- Other related areas.

The facility offers translations to all languages, including non-EU languages.

What is eligible?
Information provided by EU Member State authorities, such as:

- Official national websites content;
- Other information and communication material.

What is not eligible?

- Legislative acts, collective agreements, strategic frameworks or internal administrative documents;
- Content not owned by Member State authorities.

How can national authorities submit requests?

- National authorities can submit translation requests via their National Translation Coordinator.

Don't know their contact details?
Ask us: www.ela.europa.eu/en/information-and-services

Documents submission process

* Raising awareness among persons displaced from Ukraine to prevent undeclared work, abuse, discrimination, and labour exploitation.

European Labour Authority
© European Labour Authority 2024
Reproduction is authorized provided the source is acknowledged.
Illustrations: oeyenig, ashur, stock.adobe.com, siddhanta.com, Deyreiner, ofregilla, stock.adobe.com, elakart, portavestock.adobe.com.

Luxembourg Publications Office of the European Union, 2024
Paper: 0288 019 612 5401-464-7
E-mail: ela@ela.europa.eu
IPF-02-23-342 EN C

Čísla z roku 2023

20 členských štátov predložilo
69 požiadaviek na preklady

• 151 preložených
dokumentov

→ 287 prekladov, z ktorých
52 prekladov do **nie EU**
jazykov - 15 ukrajinčina a 13
ruština

• Žiadosti o preklad do 19 EU
jazykov

• najpopulárnejšie oblasti:
'voľný pohyb pracovníkov'
'koordinácia systémov
sociálneho zabezpečenia',
'vysielanie pracovníkov'

Presadzovanie pravidiel

ZOSÚLADENÉ A SPOLOČNÉ INŠPEKCIE

Formy podpory pre inšpekcie

Priestory a zabezpečené komunikačné platformy

Cestovné náklady – zahraničné, domáce

Tlmočenie počas prípravných stretnutí aj samotnej ZSI

Preklady dokumentácie a komunikačných materiálov

Ubytovanie a stravovanie

Iná prevádzková podpora

ELA – Cezhraničné inšpekcie ([link](#))

Budovanie kapacít

Budovanie kapacit

Call for Good Practices

Take part in a new initiative from the European Labour Authority to promote, share and contribute to disseminating good practices between the Member States

Priestor na komentáre a otázky

Ďakujem za pozornosť !

Jaroslav KOVÁČ

nlo-sk@ela.europa.eu

jaroslav.kovac@ela.europa.eu

<http://ela.europa.eu>

DISCUSSION & QUESTIONS

LUNCH BREAK
12:50-14:00

*Recent developments at the EU
level on free movement of
workers*

Iva Zamarian

Recent developments at the EU level on the free movement of workers

**MoveS seminar Slovakia
Bratislava, 24 April 2024**

Iva Zamarian
European Commission – DG Employment – Unit E1

Overview

- 1. Free Movement of Workers**
- 2. Intra EU labour mobility**
- 3. Recent developments + recent case law**

Principle of free movement of workers

- *Fundamental principle of EU law*
- *Article 45 TFEU and Regulation 492/2011 on free movement of workers and case law of the Court of Justice of the EU*
- *Directive 2014/54 on measures facilitating the exercise of rights conferred on workers in the context of freedom of movement for workers*
- *EURES Regulation 2016/589*
- *Regulation 1149/2019 on the European Labour Authority (ELA)*

Annual report on intra-EU labour mobility

2023

Annual Report on intra-EU labour mobility 2023

Annual report on Intra-EU labour mobility:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1172&furtherNews=yes&newsId=10788>

Report on Cross-border work in the EU and EFTA countries:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8603&furtherPubs=yes>

Annual Intra-EU Labour Mobility Report 2023

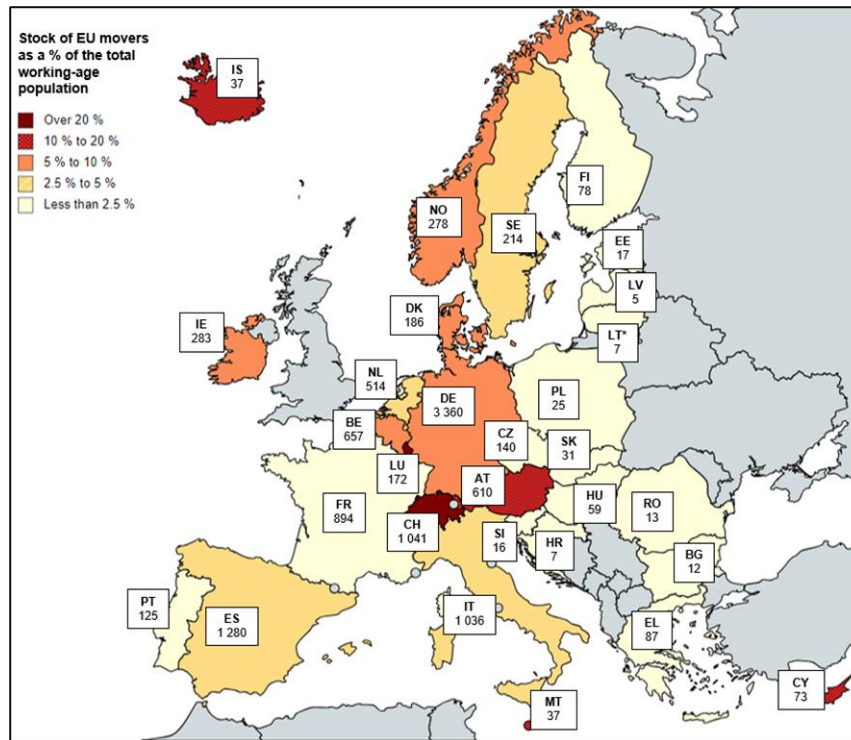
- *~ 14 million movers (all ages)*
- *~ 10 million working age movers*
- *3.8 % of EU working age population*
- *Stagnation of working age movers*

- **~ 17 million TCN (working age)**

- *4.6 million postings (+27%)*
- *1.8 million cross-border workers (+8%)*

- **859 000 movers (+7%)**
- **656 000 returnees (+11%)**

Key Destinations

Facts

- *More movers in ES than in FR or IT*
- *~80% of movers in Italy are RO citizens*
- *CH: destination for >1 million movers and 340' cross-border workers*
- *18 countries with share of movers in working age population < 5%, in 2 countries > 20%*

Intra EU labour mobility (ii)

Where do movers come from?

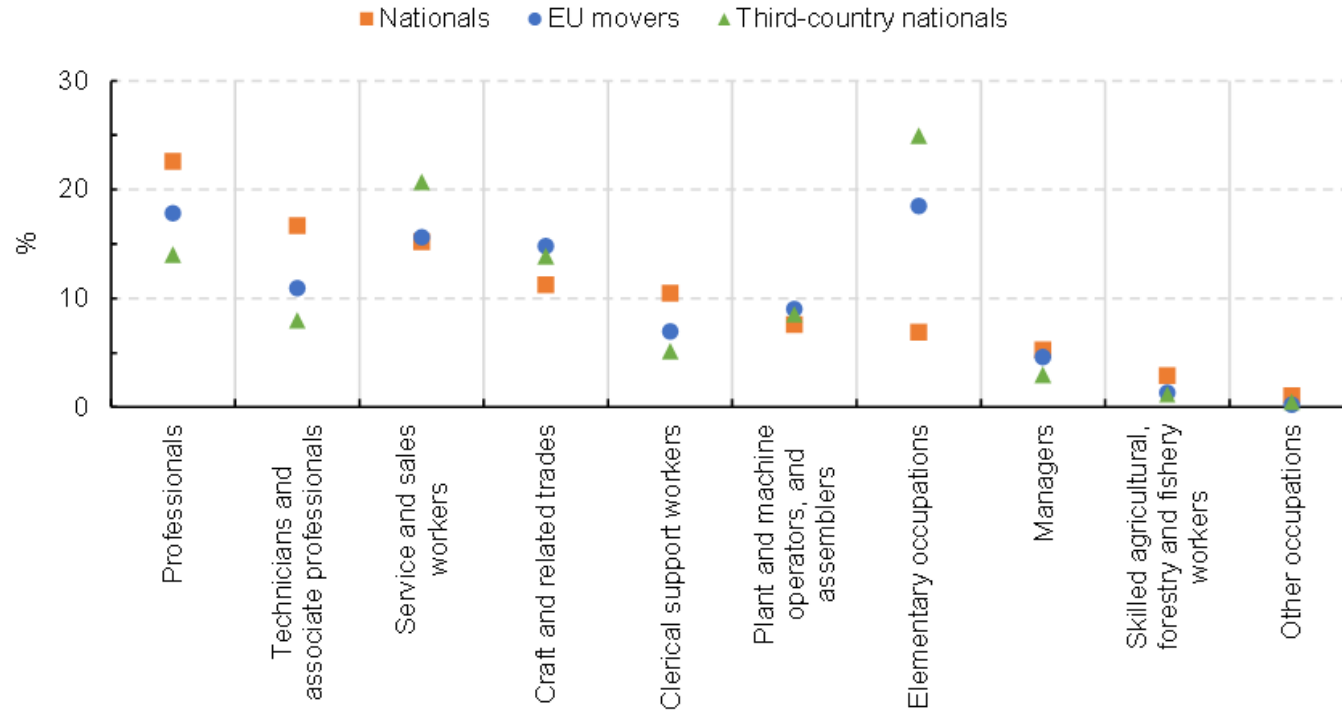
- They come from
 - RO (>1/5)
 - IT and PL (1/5)
 - PT, HR, BG (1/5)
 - DE, FR, EL, ES (almost 1/5)
 - Remaining 17 MS (1/5),

Where do they go to?

- They go to
 - DE (1/3),
 - ES, IT and FR (1/3),
 - 1/3 to the rest of the EU

What are n

European Year of Skills: achievements

Events

- ✓ 4/6 flagship events successfully implemented
- ✓ 5 expert meetings
- ✓ 75 high level events
- ✓ Additional dedicated events by EMPL's agencies, EU institutions and bodies
- ✓ 1,839 stakeholder events & activities

Initiatives

- ✓ 190 initiatives and deliverables across Commission services: cross-cutting importance of skills
- ✓ Heightened visibility for the Skills agenda initiatives (Pact for Skills, EAfA, ILA, micro-credentials)

Communication campaign

- ✓ TV ads in 5 countries (41 Million viewers)
- ✓ Combined paid advertisement reach on social media (68M)
- ✓ Campaign video on Youtube (106M views)
- ✓ 22 national media partnerships (1.6M readers)
- ✓ Outdoor ads in Brussels (4M viewers)
- ✓ EYS campaign website (2.3M page views)

- Skills became a top priority at EU level and across Europe
- Strong mobilisation of actors and stakeholders at all levels
- Implementation of EU and national actions on skills
- More information on skills available to EU citizens, higher interest in upskilling and reskilling

European Year of Skills: What's next?

- **Closing event**

- **30 April 2024**

- "European Year of Skills – what's next?"

- *The event will bring together 350 in-person participants to discuss the Year's achievements and legacy.*

Topics of the discussion groups:

1. Skills-first approach
2. Upskilling and reskilling approaches: empowering individuals
3. Investment in skills: agile funding approaches for public-private partnerships
4. Better skills intelligence and smarter use of it

Action Plan to tackle labour and skills shortages

ACTION PLAN

Support the **activation** of underrepresented people in the labour market

Providing support for **skills, training and education**

Improving **fair intra-EU mobility for workers and learners**

Improving **working conditions**

Attracting talent from **outside the EU**

#EuropeanYearOfSkills
#SocialRights

Ongoing work: Free movement of workers

- *Enforcement activities:*
- *infringements;*
- *complaints;*
- *petitions;*
- *parliamentary questions;*
- *SOLVIT.*
- *Withdrawal Agreement: monitoring*

Review of the 2009 Guidance on better transposition and application of Directive 2004/38/EC

- *Published in December 2023*
- *Aim of the review:*
 - *integrate the relevant case law of the CJEU delivered since 2009*
 - *provide clarifications on specific issues that have been identified when applying the acquis*
 - *take into account the diversity of families - including rainbow families (in line with its Communication on LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025)*

Ongoing work: Posting of workers

- *Conformity check on enforcement Directive Directive 2014/67*
- *Infringement proceedings:
Reasoned opinions: January 2023*
- *Conformity check on amending Directive 2018/957*
- *Implementation report on amending Directive to be published soon*

Report on the implementation and application of Directive 2018/957

- *Not yet published, but it is expected soon.*
- *Together with the report we will publish also the long awaited study on the cross border temporary workers, which covers mainly posted workers, but also other short term movers with the aim to work in another MS*

Evaluation of ELA

- *Article 40 of the Regulation (EU) 2019/1149 - the Commission shall carry out an evaluation of the Authority's performance in relation to its objectives, mandate and tasks by 1 August 2024, and every five years thereafter.*
- *Ongoing work on an independent supporting study covering the period 2019 (Q3) to 2023 (Q2)*
- *Commission Staff Working Document – Semester II 2024*

Recent case law (i)

- **Recognition of experience in the public service of other Member States:** C-24/17 ÖSTERREICHISCHER GEWERKSCHAFTSBUND, GEWERKSCHAFT ÖFFENTLICHER DIENST V REPUBLIK ÖSTERREICH; C-703/17 KRAH; C-710/18 - WN V LAND NIEDERSACHSEN; C-86/21 - Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, C-132/22 -BM, NP – v – Ministero dell’Istruzione, dell’Università e della Ricerca – MIUR,
- **Access to social advantages:** C-447/18 UB V GENERÁLNY RIADITEĽ SOCIÁLNEJ POISŤOVNE BRATISLAVA; C-483/17 TAROLA; C-181/19 – JD V JOBCENTER KREFELD – WIDERSPRUCHSSTELLE; C-27/20 PF, QG c, Caisse d’allocations familiales; C-328/20 Comission/Austria, Case C-411/22 - Thermalhotel Fontana, C- 116/23 – AT care leave allowance
- **Frontier workers’ rights:** C-410/18 NICOLAS AUBRIET V MINISTRE DE L’ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR ET DE LA RECHERCHE; C-801/18 EU CONTRE CAISSE POUR L’AVENIR DES ENFANTS; C-802/18 - CAISSE POUR L’AVENIR DES ENFANTS V FV, GW; C-830/18 - PF AND OTHERS V LANDKREIS SÜDLICHE WEINSTRABE

Recent case law (ii)

- **Taxation:** C-272/17 Zyla; C-35/19 BU / Belgium; C-168/19 and 169/19 HB and IC/ Istituto nazionale previdenza Sociale; C-241/20 BJ/ Belgium
- **Recognition of professional qualifications:** C-634/20 A Sosiaali-JA; C-577/20 A Ja Terveysalan; C-166/20 BB/Lietuvos Respublikos
- **Residence rights:** of jobseekers (C-710/19 GMA V BELGIUM), of retired workers (C-32/19 - AT V PENSIONSVERSICHERUNGSANSTALT)
- **Retention of worker status** C-438/17 Tarola
- **Residence requirement for debtor protection** C-716/17 - A
- **Sport cases** C-680/21, Royal Antwerp Football Club

EMPL-E1-UNIT@ec.Europa.eu

visit us @ <http://ec.Europa.eu/social>

© European Union 2023

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

*Free movement of workers –
The Slovak experience*

Lucia Sabová Danková,

VYSIELANIE ZAMESTNANCOV

20 rokov Slovenska v EÚ

Lucia Sabová Danková
Národný inšpektorát práce

- **§ 5 Zákonníka práce**
 - Transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb
 - Transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 957/2018/EÚ z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci

- **Zákon 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**
 - Transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb

- **Zákon 351/2015 Z.z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov**
 - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/67/EÚ z 15. mája 2014 o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu („nariadenie o IMI“)
 - Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057 z 15. júla 2020, ktorou sa stanovujú špecifické pravidlá vo vzťahu k smernici 96/71/ES a smernici 2014/67/EÚ pre vysielanie vodičov v odvetví cestnej dopravy a ktorou sa mení smernica 2006/22/ES, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa dodržiavania predpisov, a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012

ZAVEDENIE NOTIFIKAČNEJ POVINNOSTI

- **§ 4 a § 4a zákona č. 351/2015 Z. z. o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov**
 - Povinnosť hosťujúceho zamestnávateľa oznámiť vyslanie (elektronickou/listinnou formou) v rozsahu podľa predmetného ustanovenia najneskôr v deň začatia vyslania
 - Povinnosť bezodkladne oznámiť zmeny údajov v existujúcich oznámeniach vyslania
 - Povinnosť Národného inšpektorátu práce poskytovať údaje z oznámení vyslania krajským inšpektorátom práce ako aj Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny SR
 - Účinnosť od 18. 6 2016
 - Oznámenie vyslania v prípade, kedy sa jedná o vyslanie v dopravnom sektore – verejné rozhranie napojené na IMI systém – od 02.02.2022

OZNÁMENIE VYSLANIA - FORMY

- Hostujúci zamestnávateľ môže využiť jednu z dvoch foriem oznámenia vyslania, ktoré sú dostupné na webovej stránke Národného inšpektorátu práce (<https://www.ip.gov.sk/posting-of-workers/>)
- **Elektronická forma – REGISTRAČNÝ PORTÁL**
 - hostujúci zamestnávateľ vyplní mailový kontakt, zaregistruje sa a vytvorí si konto, po zaregistrovaní bude môcť oznámiť vyslanie zamestnancov a následne uvedené údaje spravovať (uviesť zmenu pri aktuálnych vyslaných zamestnancoch alebo dopĺňať nových vyslaných zamestnancov)

National Labour Inspectorate

FAQ Quick manual Sign In EN HelpDesk system

Sign In

E-mail

Enter your login name

Password

Sign In

No account yet - Create an account
If received activation code - Activate account
Account activated - Sign In

Forgotten password - Reset password

 **NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE**

OZNÁMENIE VYSLANIA - FORMY

➤ V listinnej forme – REGISTRAČNÝ FORMULÁR

- formulár je potrebné vyplniť, vytlačiť a zaslať na adresu Národného inšpektorátu práce, Masarykova 10, 040 01 Košice, alebo mailom na: nip@ip.gov.sk

National Labour Inspectorate FAQ Quick manual Sign in EN - HelpDesk system

Create Posting

Host employer

Business name

Business name cannot be blank.

Registered office

City Street Number Postal code

Country (Member state of the EU)
Please choose:

Type of identification Identification number, if assigned The register in which it is registered

Posting - service provided/project

The day of commencement of posting The day of termination of posting

Instruction: The day of commencement of posting and the day of termination of posting limit the total duration of the posting/project /service provided

The place of work/service provided/project
Please choose:

Detailed description of working place (street, number)

Additional information

Estimated number of posted workers (employees)

Instruction: In case of more than one place of work, state all of them.

**NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE**

Elektronická forma

Výhody

- Jednoduchosť zmeny dát v existujúcich oznámeniach vyslania
- Oznámenie vyslania je automaticky doručené po uložení dát v portály
- Údaje týkajúce sa hostujúceho zamestnávateľa, vyslaných pracovníkov, kontaktných osôb sú uložené – nie je potrebné opätovne vypĺňať údaje

Nevýhody

- Možný výskyt porúch systému/serveru
- Vyžaduje registráciu za účelom vstupu do portálu

Listinná forma

Výhody

- Nevyžaduje registráciu
- Na formulár nevplývajú poruchy systému/serveru

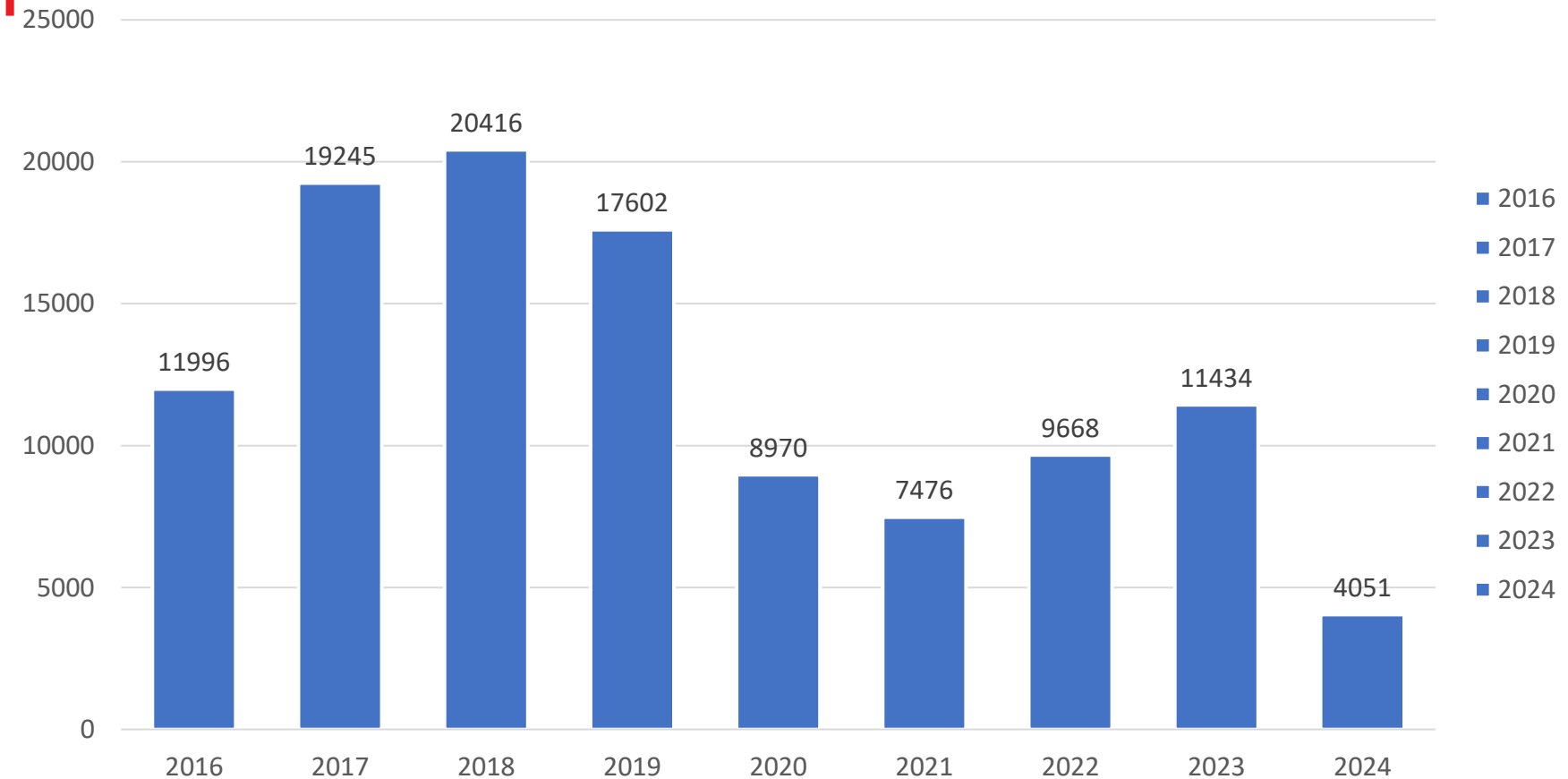
Nevýhody

- Oznámenie vyslania je potrebné doručiť – e-mail/poštovým podnikom/fyzicky
- Pri každom oznámení vyslania je potrebné zadávať všetky potrebné dáta
- Zmeny aktuálnych oznámení vyslania je potrebné vykonať využitím ďalšieho formulára
- Administratívna záťaž pre Národný inšpektorát práce

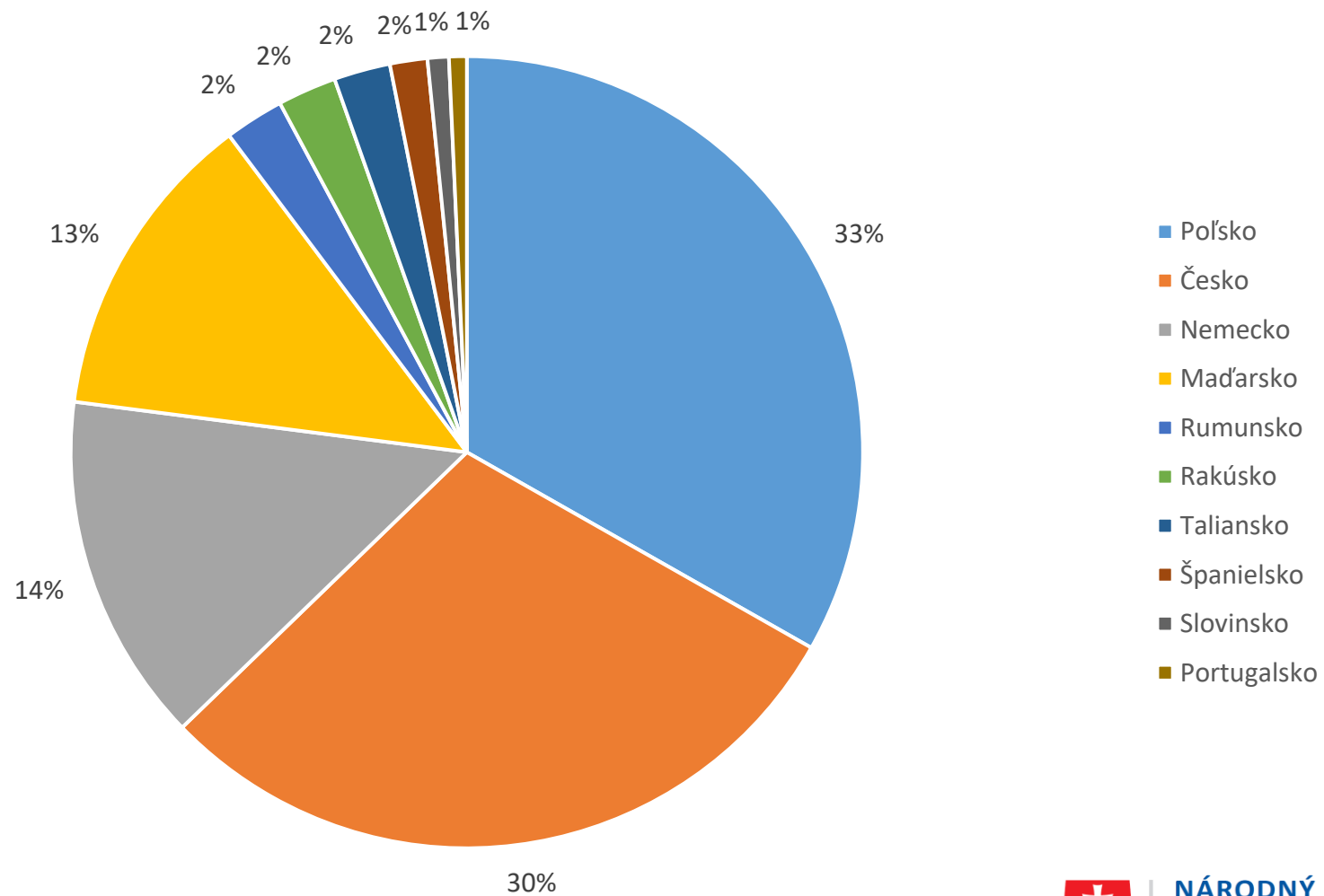
ŠTATISTIKA – JEDNOTLIVÉ ROKY (2016 – 2024)

Spolu: 110 858 oznámení vyslania

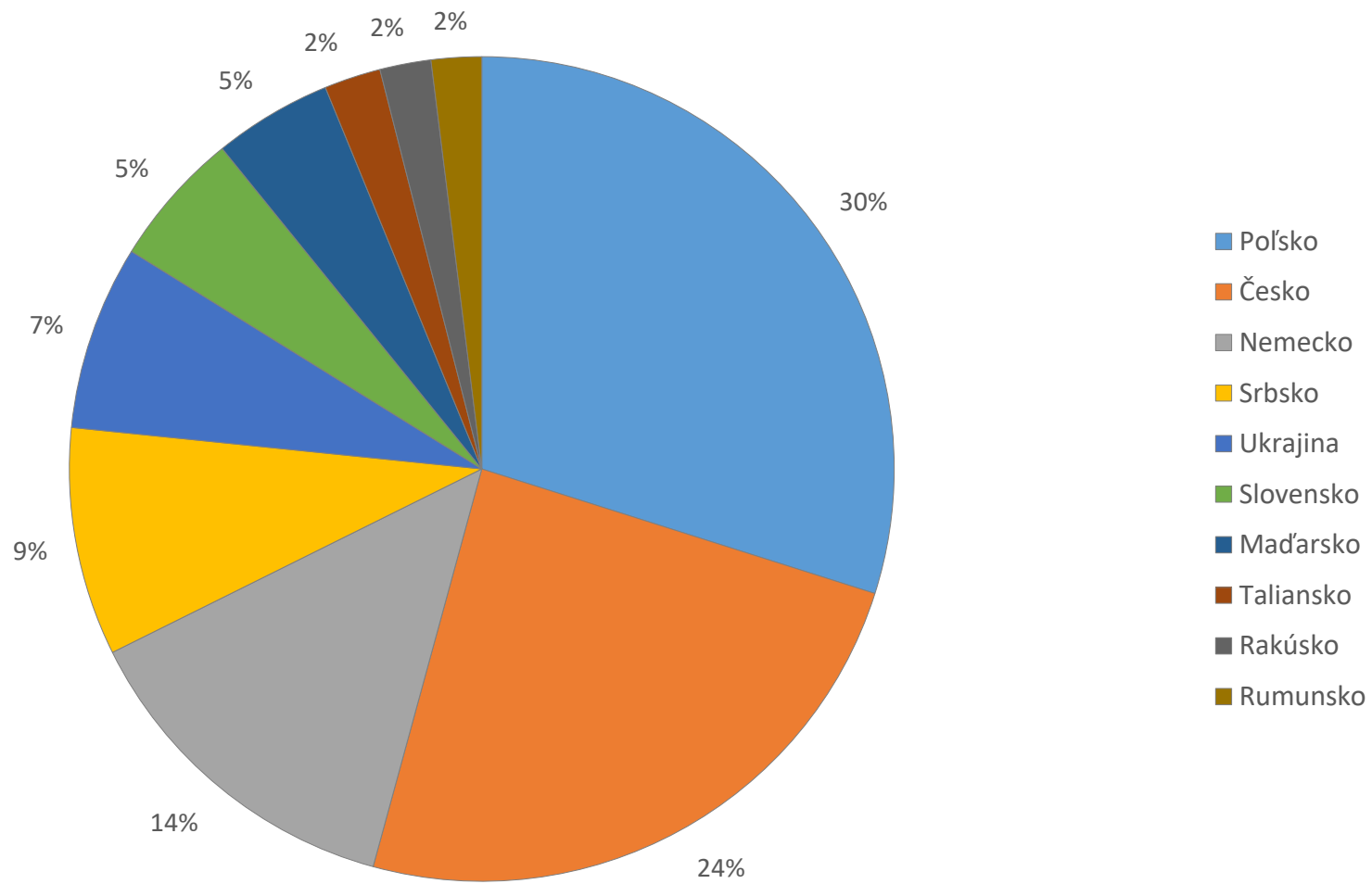

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

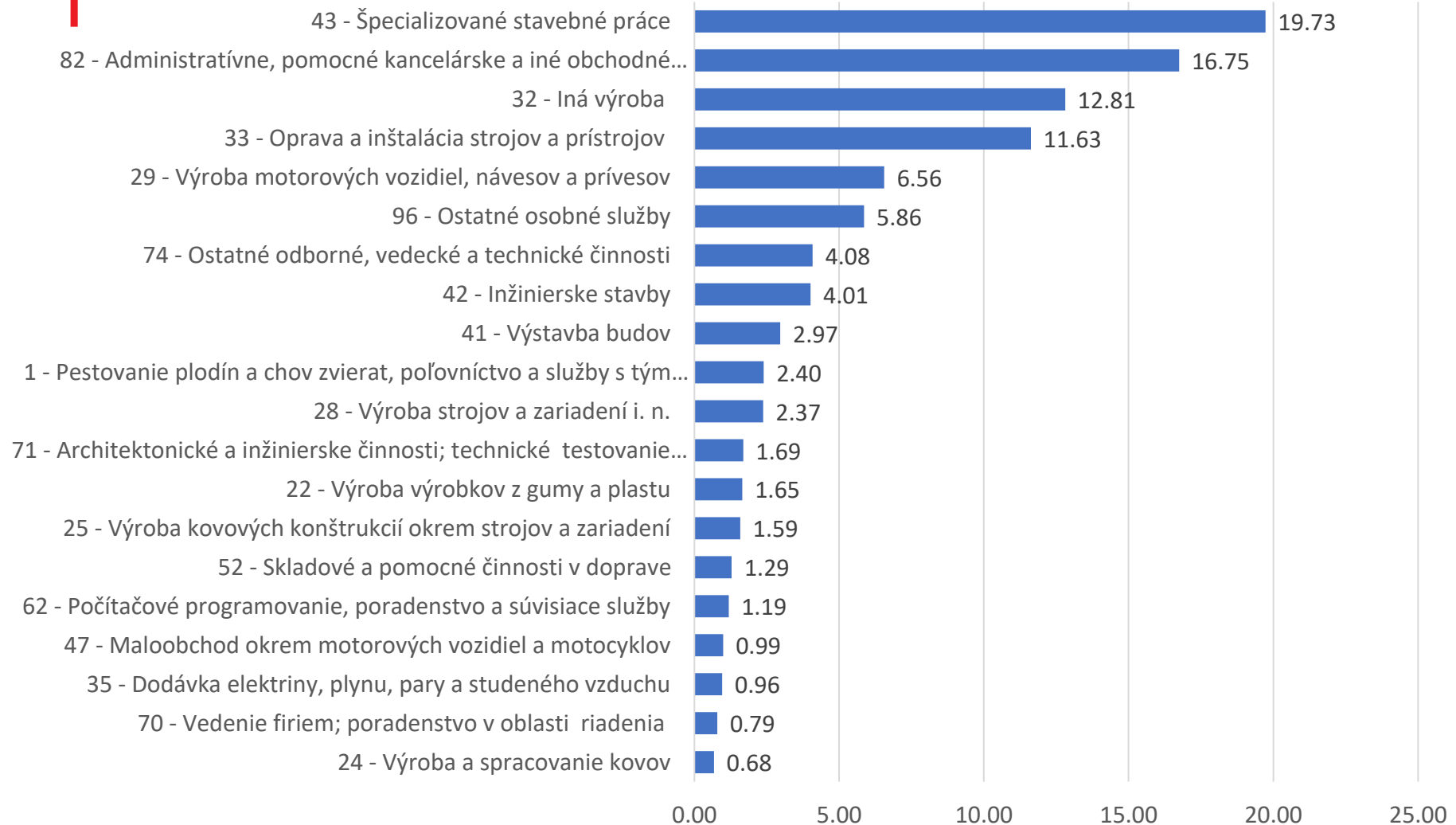
ŠTATISTIKA – KRAJINA USADENIA ZAMESTNÁVATEĽA (2016 – 2024)

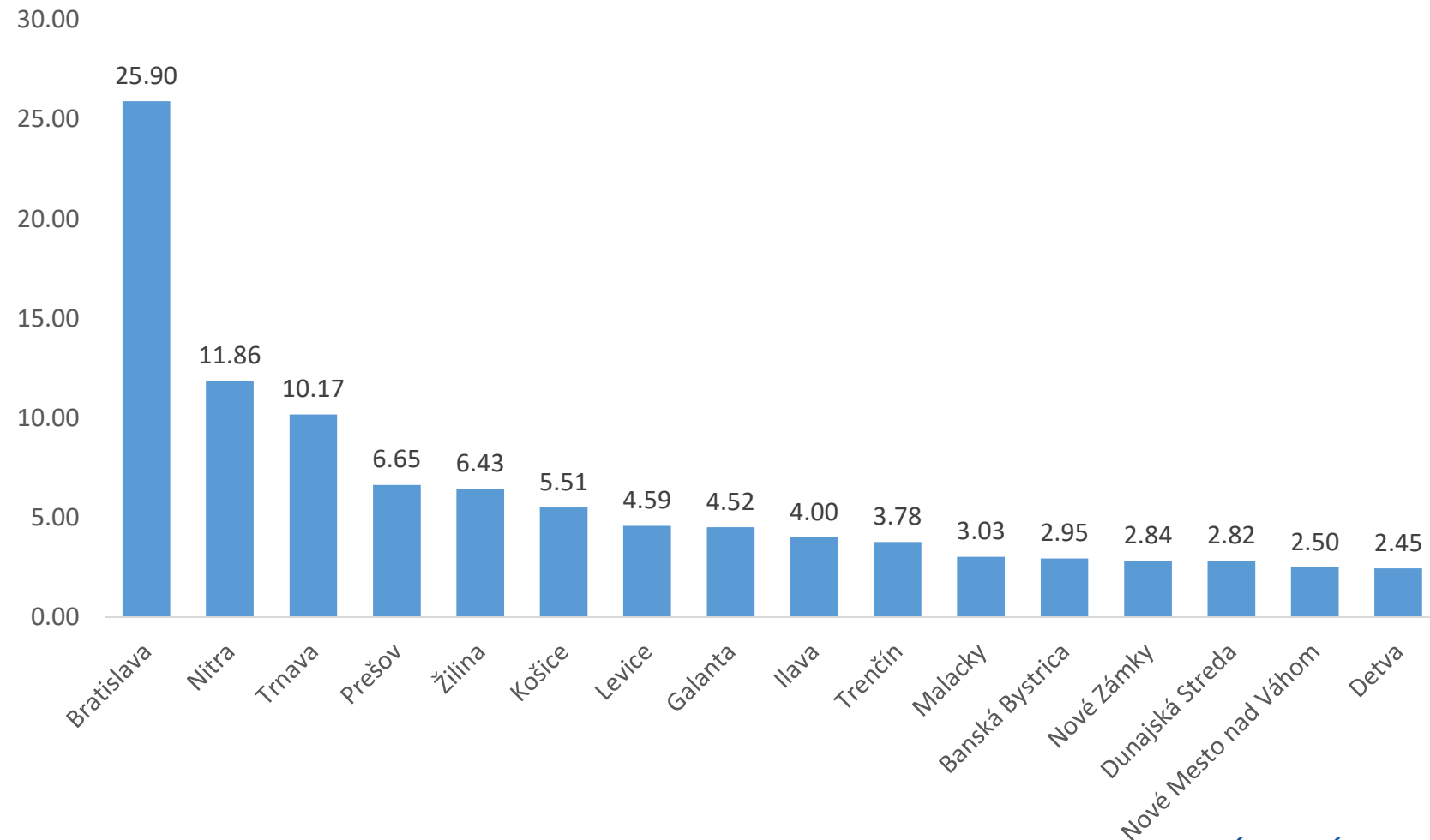
ŠTATISTIKA – NÁRODNOST VYSLANÝCH ZAMESTNANCOV (2016 – 2024)

ŠTATISTIKA – DRUH VYKONÁVANEJ ČINNOSTI (2016 – 2024)

ŠTATISTIKA – Miesto Vyslania (2016 – 2024)

OZNÁMENIE VYSLANIA – PLÁNOVANÉ/PREBIEHAJÚCE AKTIVITY

- Národný inšpektorát práce aktuálne participuje na prebiehajúcej iniciatíve Európskej komisie za účelom vytvorenia jednotného elektronického portálu oznámení vyslania – eDeclaration
- Implementácia plne aktualizovanej sekcie FAQ na webe – zber všetkých často kladených technických a právnych otázok (otázky dotazované prostredníctvom Styčného orgánu pre vyslaných zamestnancov/HelpDesk)
- Momentálne prebieha proces implementácie nového interného systému inšpekcie práce, ktorý bude mať za následok aktualizáciu Back-end rozhrania systému oznámení vyslania

MEDZINÁRODNÁ KOOPERÁCIA

- Európsky orgán práce ELA – aktivity inšpekcie práce:
 - **Spoločné a zosúladené inšpekcie práce CJI**
 - **Staff exchanges: Slovinsko, Španielsko, Grécko, Francúzsko, Maďarsko, Rumunsko, **Cyprus, Portugalsko, Švédsko****
 - **Action weeks: na rok 2024 – stavebníctvo, cestná nákladná doprava, HORECA**

- **iniciatíva Eurodétachement 6 :**
 - **Kooperačný plán medzi SK – BG – DE**
 - **Kooperačný plán medzi PT – SK – NL - CZ**

KOOPERAČNÝ PLÁN MEDZI SK – BG – DE

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

**Arbeit und
Leben**
BERLIN-BRANDENBURG

BEMÄ
Berliner Beratungszentrum für
Migration und Gute Arbeit

- Hlavným dôvodom bolo riešenie problémov týkajúcich sa vyslaných zamestnancov pôvodom z BG vykonávajúcich opatrovateľskú činnosť pre odberateľov služieb na území DE prostredníctvom zamestnávateľa usadeného na území SR
- Bulharský inšpektorát práce prijal veľký počet podnetov zo strany bulharských zamestnancov, ktorí namietali vo svojich podaniach nevyplatenie mzdy alebo iných nárokov vyplývajúcich s ich pracovnoprávnymi vzťahmi
- Nakoľko bol identifikovaný komplexný reťazec v BG, SR a DE bola iniciovaná kooperácia medzi predmetnými účastníkmi Eurodétachement 6 za účelom identifikovania „modus operandi“ a dohodnutia možných následných krokov spolupráce

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

MODUS OPERANDI

Náborové agentúry v BG zabezpečujúce prísun pracovnej sily pre zamestnávateľa

SK zamestnávateľ - pracovná zmluva, zmluva o dobrovoľníckej činnosti, splnomocnenie na pracovnoprávne úkony

Spoločnosti v DE – redistribúcia zamestnancov do domácností klientov v DE

NÁSLEDNÁ KOOPERÁCIA

- Kolaborácia SK BG a DE účastníkov Eurodétachement za účelom vytvorenia informačných letákov pre:

Zamestnancov

Konečných odberateľov t.j.
rodiny kde sú zamestnanci
vyslaní

KONFERENCIA „AGENTÚRNE ZAMESTNÁVANIE“ SK – PT – NL - CZ

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

Ministry of Social Affairs and
Employment

STÁTNÍ ÚŘAD
INSPEKCE PRÁCE

- Kooperačný plán mal za účel poskytnúť informácie pre vybranú skupinu zamestnávateľov – Agentúry dočasného zamestnávania ohľadom podmienok zamestnávania na území SR, aspektom týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia, daňových povinností a špecifických podmienok zamestnávania príslušníkov tretích krajín ako aj pracovných podmienok aplikovateľných na vyslanie resp. dočasné pridelenie zamestnancov na územia CZ, PT a NL
- Prezентujúci z NL a CZ boli zabezpečených prostredníctvom ELA NLOs
- Seminár sa uskutočnil v dňoch 12./13. júna 2023 v Bratislave
- Zúčastnilo sa celkovo 153 účastníkov
- Následná aktivita – vytvorenie elektronického letáku, v ktorom sa uvedú aplikovateľné podmienky „tvrdého jadra“ počas vyslania do PT, SR, CZ a NL – publikované na stránkach národných styčných orgánov pre vyslaných pracovníkov

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

VÝMENA INFORMÁCIÍ A CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Informačný systém o vnútornom trhu (IMI systém)

Oblasti výmeny informácií

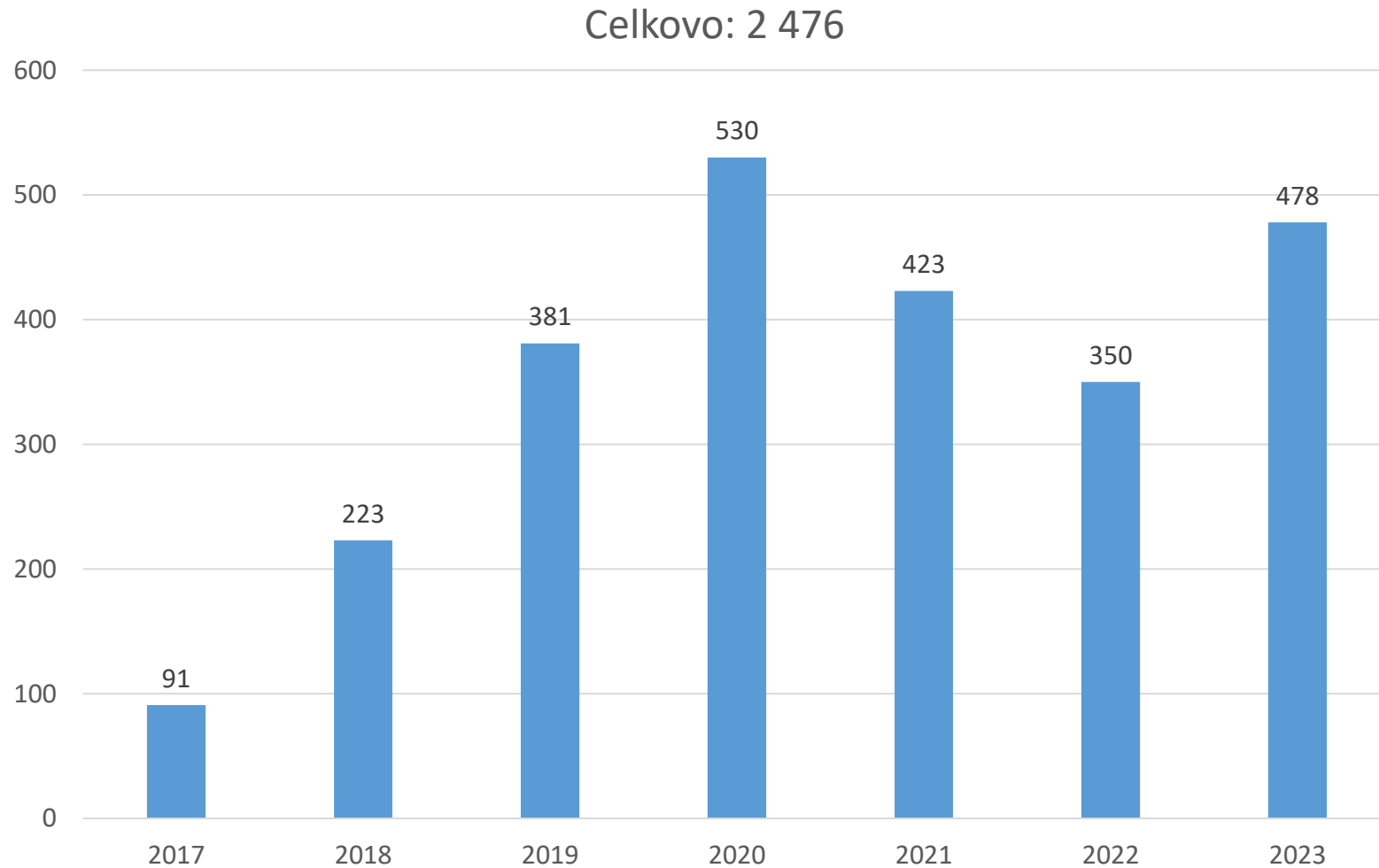
- 2008 – odborné kvalifikácie
- 2009 – služby
- 2011 – vysielanie zamestnancov
-
- 2022 – vysielanie v oblasti cestnej dopravy (balík mobility)

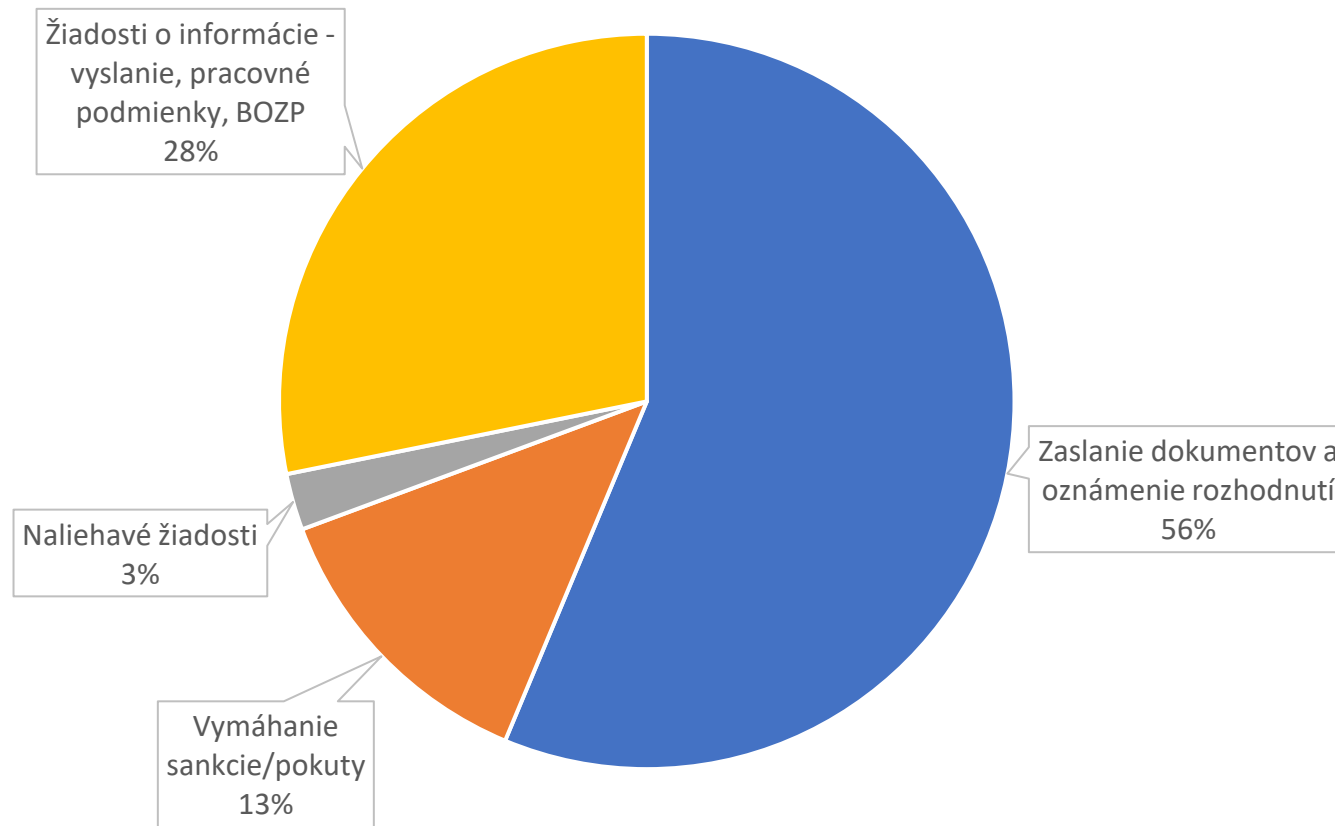
- Žiadosť o zaslanie dokumentov
- Žiadosť o oznámenie rozhodnutia
- Žiadosť o vymáhanie sankcie/pokuty
- Odborné kvalifikácie (žiadosť o informácie)
- Naliehavá žiadosť týkajúca sa usídlenia
- Žiadosť o informácie (týkajúce sa vyslania, prac. podmienok, BOZP)
- Oznámenie možných nezrovnalostí
- Smernica o službách – žiadosti o informácie
- Cestná doprava - výmena informácií týkajúcich sa usadenia spoločnosti v oblasti cestnej dopravy (Nariadenie 1071/2009) – MDaV SR + NIP
- Cestná doprava – oznámenie vyslania a žiadosti o dokumenty
- Cestná doprava - výmena informácií týkajúcich sa národnej interpretácie a aplikácie nariadenia 561/2006

PRIJATÉ IMI 2017 – 2023 – PODĽA POČTU V JEDNOTLIVÝCH ROKOCH

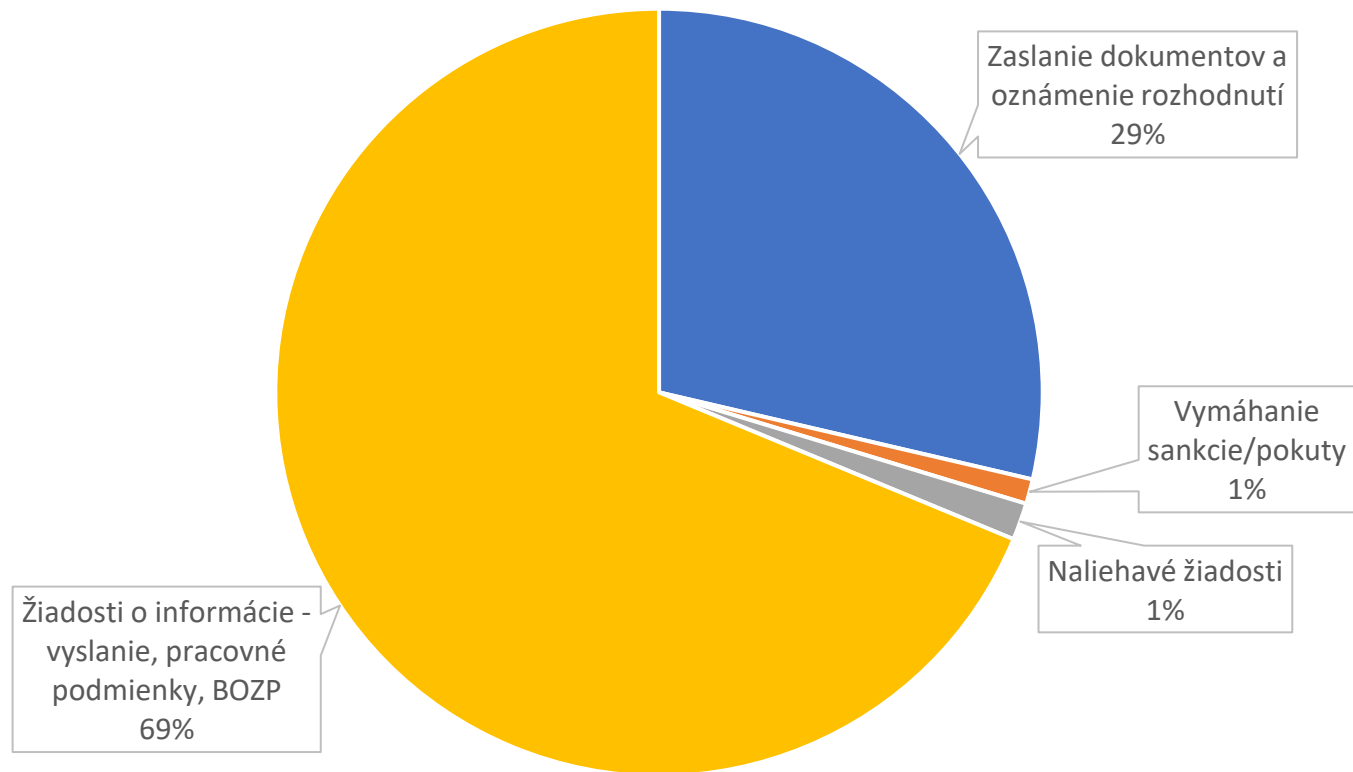
PRIJATÉ IMI 2017 – 2023 – PODĽA DRUHU ŽIADOSTI

- Zaslanie dokumentov a oznámenie rozhodnutí
- Vymáhanie sankcie/pokuty
- Naliehavé žiadosti
- Žiadosti o informácie - vyslanie, pracovné podmienky, BOZP

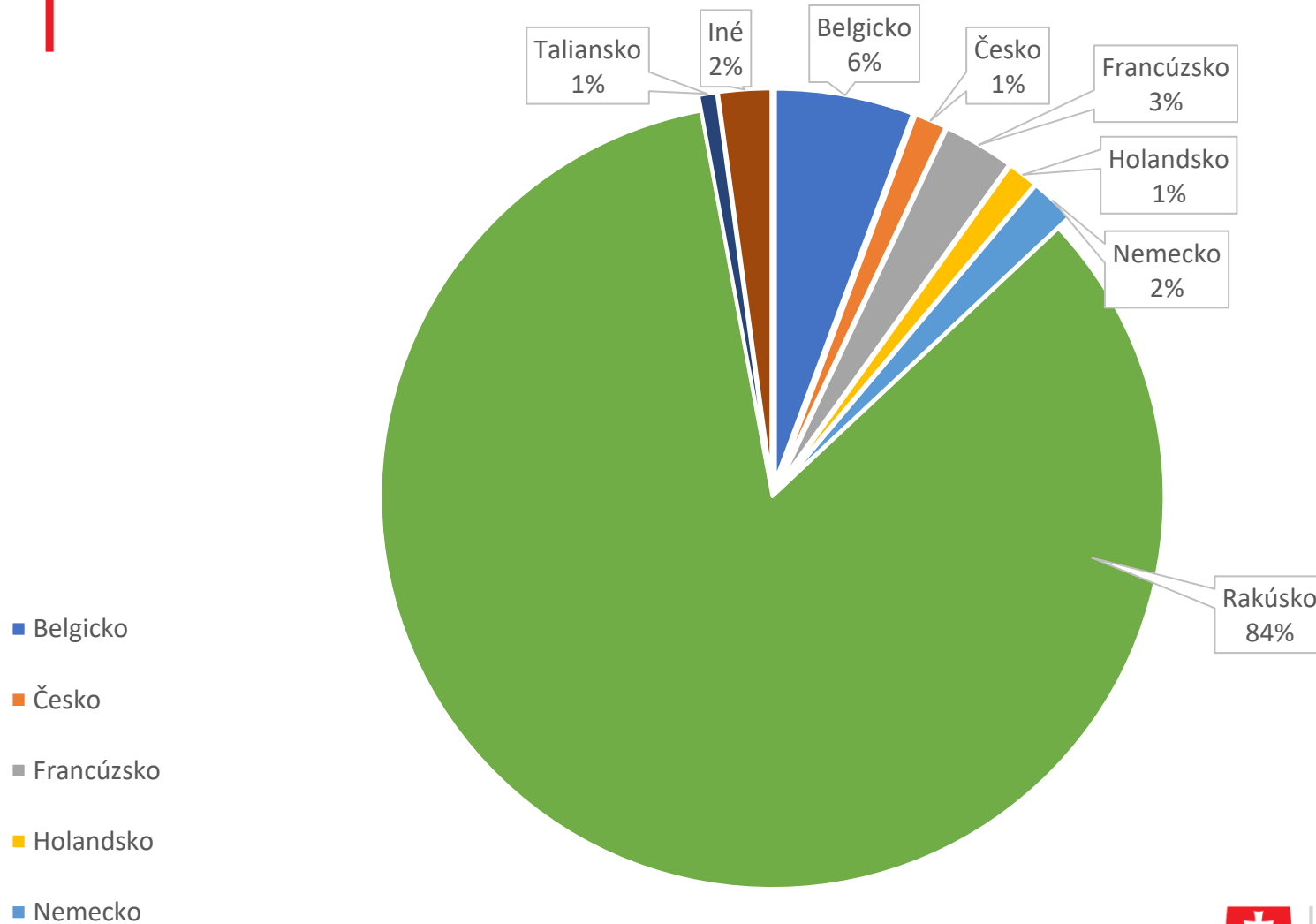
ODOSLANÉ IMI 2017 - 2023 – PODĽA DRUHU ŽIADOSTI

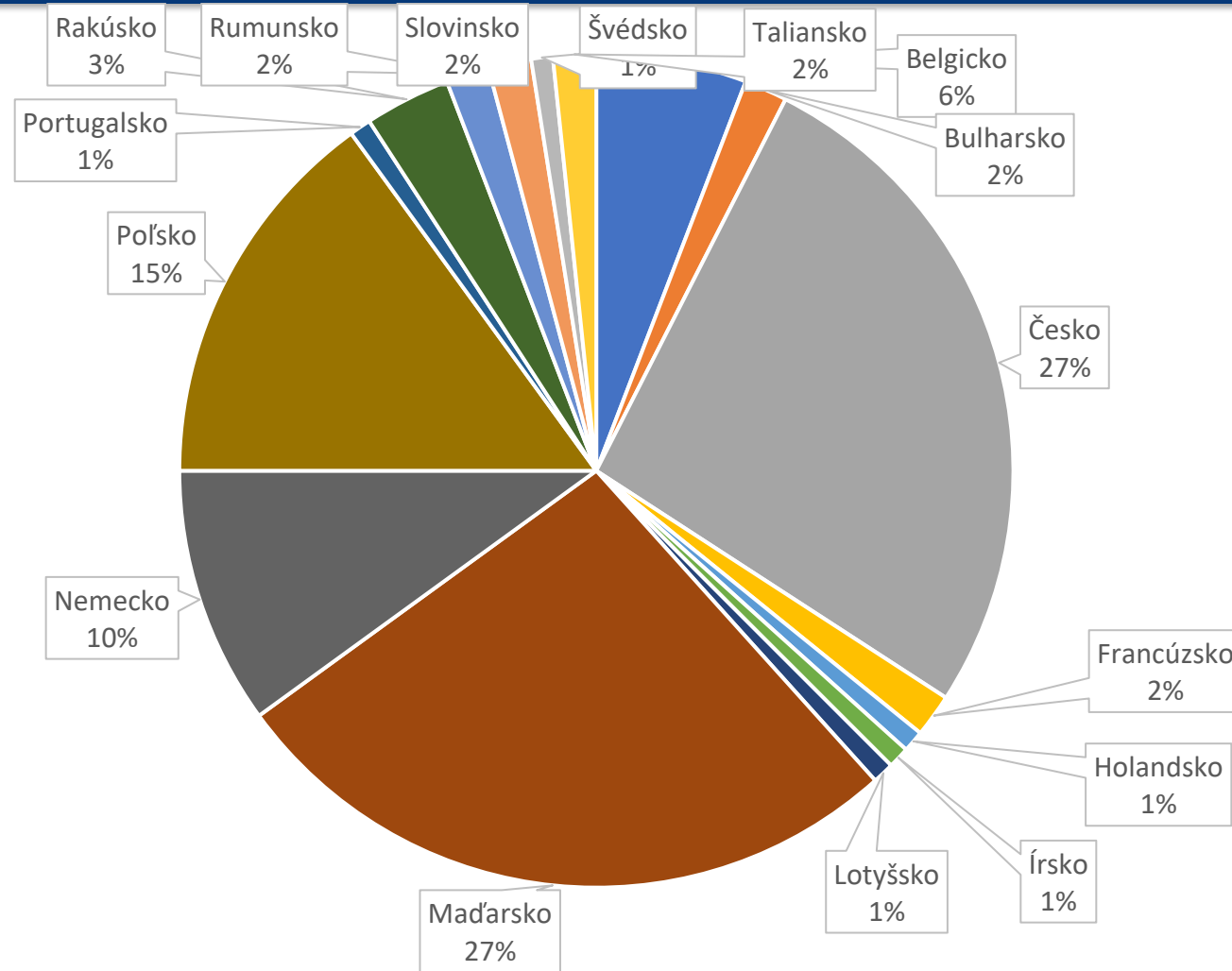
- Zaslanie dokumentov a oznámenie rozhodnutí
- Vymáhanie sankcie/pokuty
- Naliehavé žiadosti
- Žiadosti o informácie - vyslanie, pracovné podmienky, BOZP

PRIJATÉ IMI 2017 – 2024 – PODĽA KRAJINY ŽIADAJÚCEHO ORGÁNU

ODOSLANÉ IMI 2017 – 2023 – PODĽA KRAJINY ŽIADANÉHO ORGÁNU

■ Belgicko ■ Bulharsko ■ Česko ■ Francúzsko ■ Holandsko ■ Írsko ■ Lotyšsko ■ Maďarsko
■ Nemecko ■ Poľsko ■ Portugalsko ■ Rakúsko ■ Rumunsko ■ Slovinsko ■ Švédsko ■ Taliansko

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

Ďakujem za pozornosť

Migrant rights under the Withdrawal Agreement

Charlotte O'Brien

Migrant rights under the Withdrawal Agreement

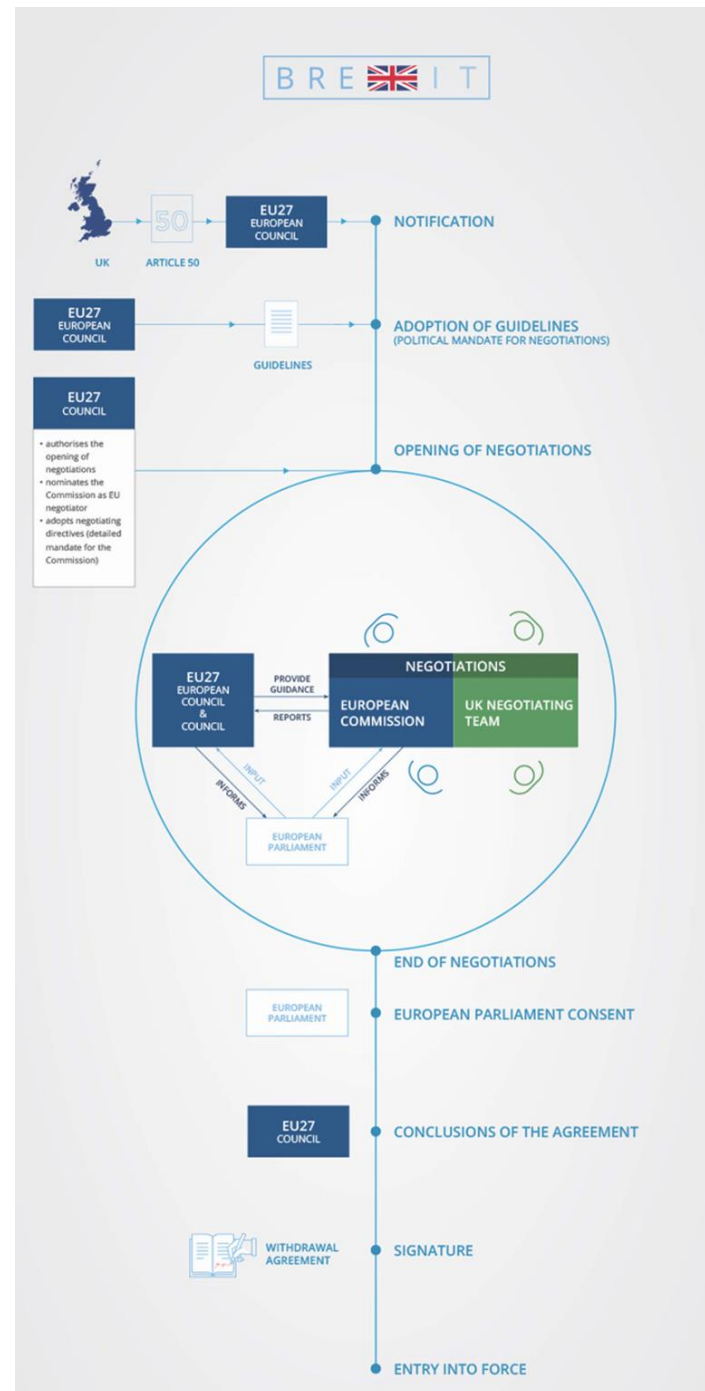
Prof. Charlotte O'Brien
University of York

Bratislava, 24 April 2024

Who?

Personal scope

- Priority – citizens' rights
- UK context – issues arising
- Over 140k SK nationals applied to EUSS
- The role of the Independent Monitoring Authority
- Adopted a minimalist position in some ongoing litigation
- Commission position appears to concur

Article 10 WA

- Two key requirements
- No requirement as to immediacy
- No requirement as to continuing exercise RTR
- UK Supreme Court already asked whether “resided continuously” imports extra conditions
- Art 10 meant to be wider than Arts 13/15.

Article 10

Personal scope

1. Without prejudice to Title III, this Part shall apply to the following persons:
 - (a) Union citizens who exercised their right to reside in the United Kingdom in accordance with Union law before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;
 - (b) United Kingdom nationals who exercised their right to reside in a Member State in accordance with Union law before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;

Article 18

Issuance of residence documents

1. The host State may require Union citizens or United Kingdom nationals, their respective family members and other persons, who reside in its territory in accordance with the conditions set out in this Title, to apply for a new residence status which confers the rights under this Title and a document evidencing such status which may be in a digital form.

Article 13/15 and a constitutive scheme under Article 18 WA

- Transplantation of Directive 2004/38 wording
- Temporary and permanent residence
- Effects of a constitutive scheme?
- Status confers the rights
- If EUSS status not evidence of WA rights – what is?
- If EUSS status not evidence of WA rights – how is it lawful?

The permanent, invisible disjuncture

- Affects those with **permanent status** too
- Lack of certainty
- Future changes
- Major historical investigation
- Belies the point of a constitutive scheme
 - 13 MS: BE; DK; FR; LV; LU; HU;
MT; NL; AU; RO; SI; FI; SE

Material scope

- What follows from a constitutive status awarded under the WA?
- Claim of equal treatment rights in *CG*
- Unsuccessful invocation of *Trojani*
- Consolation prize – the Charter
- But now – not a purely domestic status
- Legitimate – constitutive for personal scope exclusion purposes, but declaratory for excluding rights purposes?

Should proportionality play a part?

- Serious consequences – including potentially permanent loss of residence rights
- No new arrivals can apply – no benefit tourism deterrence
- Minority of a minority, reducing in number
- Temporally finite
- Yet... no evidential burden placed on UK at all

The Charter and the WA

- AT – arrived to UK pre-transition end, so had PSS, but applied for UC after transition end
- AT had been successful in the FtT
- Positive findings of fact
- SSWP appeal to UT; and to EWCA
 - Charter does apply at all
 - Charter DOES require individualised assessment
 - FtT did NOT err in law; was entitled to find AT at risk of living in undignified conditions

Continuing questions in declaratory systems

- Multiple 'new residence schemes'
- Continuous meeting of WA conditions?
- Fall briefly out of scope – permanent loss of rights?
- Evidential hurdles?
- Consequences of failing to comply with registration requirements?

Monitoring and enforcement?

- Clock ticking on CJEU jurisdiction
- Multiple parallel regimes in each country
 - Extra complexity re enforcement if EUSS not WA
- Difficulty communicating with Joint Committee
- British in Europe
- Complex patchwork across EU
- Evidential hurdles?
- Consequences of failing to comply with registration requirements?
- SK: est UK residents: 3200; No. of res docs: 1200

BRITISH
IN EUROPE

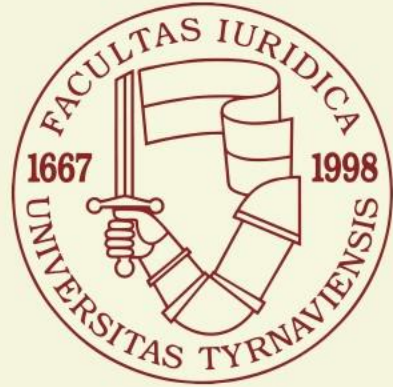
the 3 million

NEW EUROPEANS
Home .net

Slovakia before the European Court of Justice

Viktor Križan

Trnavská univerzita v Trnave
Právnická fakulta

Slovakia before the Court of Justice of the European Union

doc. JUDr. Viktor Križan. PhD.

C-361/13 - Komisia/Slovensko

- rozsudok Súdneho dvora (prvá komora) zo 16. septembra 2015
- Komisia žalobou navrhovala, aby Súdny dvor určil, že Slovenská republika si tým, že podľa zákona č. 592/2006 o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodkov odmietla priznať vianočný príspevok poberateľom dôchodku, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte než v Slovenskej republike, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 45 ZFEÚ a 48 ZFEÚ, ako aj z článku 7 nariadenia č. 883/2004
 - zákon už bol zrušený k 31.3.2020 novelou zákona o sociálnom poistení č. 46/2020 Z. z., ktorou sa zaviedol 13. dôchodok

C-361/13 - Komisia/Slovensko

stanovisko Komisie

- vianočný príspevok je dávkou v starobe v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 883/2004, a teda sa má vyplácať aj poberateľom, ktorí nemajú bydlisko na Slovensku
- Slovenská republika stanovením, že tento príspevok môžu poberať len poberatelia s bydliskom v tomto členskom štáte, porušila článok 7 nariadenia č. 883/2004
 - podľa článku 7 tohto nariadenia nemožno jeho vyplácanie podmieniť miestom trvalého bydliska poberateľa
 - vianočný príspevok spĺňa obe podmienky definované v judikatúre Súdneho dvora, ktoré umožňujú považovať osobitnú dávku za dávku sociálneho zabezpečenia spadajúcu do pôsobnosti nariadenia č. 883/2004
 - vianočný príspevok je priznaný bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb poberateľov na základe zákonom stanovenej situácie
 - vianočný príspevok sa vzťahuje na kategórie rizík uvedené v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
- účelom vianočného príspevku je zvýšenie príjmu poberateľov dôchodku

C-361/13 - Komisia/Slovensko

stanovisko Slovenska

- na vianočný príspevok nevzťahuje nariadenie č. 883/2004, lebo spĺňa nevyhnutné podmienky na to, aby ho bolo možné kvalifikovať ako „dávku sociálnej pomoci“, ktorá je výslovne vylúčená z pôsobnosti nariadenia č. 883/2004
 - cieľom vianočného príspevku nie je len jednoducho zvýšiť príjem oprávnených osôb, ale najmä zlepšiť ťažkú sociálnu situáciu oprávnených osôb s nízkym príjmom, lebo tento príspevok rozlišuje podľa výšky ich príjmov
 - táto dávka ako nesystematická osobitná sociálna dávka financovaná zo štátneho rozpočtu predstavuje solidárne gesto celej spoločnosti voči skupine poberateľov s nízkym príjmom, aby im bol zabezpečený minimálny príjem v období, keď môžu osobne pociťovať sociálne a ekonomické bremeno svojich nízkych príjmov
 - priznanie vianočného príspevku a výpočet jeho výšky berú do úvahy osobnú situáciu poberateľa
 - príspevok sa priznáva len poberateľom, v prípade ktorých úhrn súm ich dávok nepresiahne 60 % priemernej mesačnej mzdy na Slovensku, a jeho výška sa postupne znižuje v rozsahu, v akom úhrn súm ich dávok presiahne sumu životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu v tomto členskom štáte
 - priznanie a výška vianočného príspevku nezávisia od doby zamestnania, poistenia alebo prispievania poberateľov
 - nepríspevkový spôsob financovania vianočného príspevku, spolu s cieľom a podmienkami priznania potvrdzuje, že tento príspevok má charakter dávky sociálnej pomoci
 - vianočný príspevok nespĺňa ani jednu z dvoch podmienok, aby mohol byť označený za dávku sociálneho zabezpečenia patriacu do pôsobnosti nariadenia č. 883/2004, lebo poberatelia nemajú na tento príspevok nijaký právny nárok a tento príspevok sa nevzťahuje na kategórie rizík uvedených v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
 - vianočný príspevok nie je ani dávkou v starobe v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 883/2004, ani samotným „dôchodkom“ v zmysle článku 1 písm. w) tohto nariadenia
 - vzhľadom na nízku výšku tohto príspevku a jeho jednorazový charakter nie je jeho cieľom zabezpečiť dostatočné prostriedky na zabezpečenie životných potrieb osôb, ktoré po dosiahnutí dôchodkového veku ukončili svoje zamestnanie
 - vianočný príspevok nie je ani jednou z iných osobitných dávok uvedených v článku 1 písm. w) nariadenia č. 883/2004, ktoré treba považovať za „dôchodky“, ani doplnkovým prídavkom, lebo tento príspevok je financovaný nepríspevkovo priamo členským štátom a úplne nezávisle od úhrad poistného na ostatné dávky vyplácané úradom sociálneho zabezpečenia
 - odmietnutie exportovateľnosti predmetnej dávky nie je svojvoľné, ale vyplýva z okolností týkajúcich sa osobitnej situácie na Slovensku, ktoré sa odrážajú v podmienkach priznania vianočného príspevku a vo výpočte jeho výšky prostredníctvom parametrov týkajúcich sa priemernej mzdy a sumy životného minima na Slovensku
 - exportovateľnosť takejto dávky by bola úplne v rozpore s jej väzbou na vnútroštátnu sociálnu situáciu

C-361/13 - Komisia/Slovensko

posúdenie Súdnym dvorom

- rozdiel medzi dávkami, ktoré patria do pôsobnosti nariadenia č. 883/2004, a dávkami vylúčenými z jeho pôsobnosti spočíva v podstate v znakoch, ktoré tvoria každú dávku, najmä v účele takejto dávky a podmienkach jej priznania, a nie v tom, či vnútroštátna právna úprava túto dávku kvalifikuje ako „dávku sociálneho zabezpečenia“
 - rozsudok Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, bod 19
- dávku možno považovať za dávku sociálneho zabezpečenia vtedy, pokiaľ je príjemcom priznávaná bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb na základe zákonom stanovenej situácie a ak sa vzťahuje na jedno z rizík výslovne vymenovaných v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
 - rozsudok da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, bod 38
- vianočný príspevok je priznaný alebo odmietnutý a jeho výška je stanovená s ohľadom na výšku úhrnu súm dôchodkov poberateľa - ide však o objektívne a zákonom vymedzené kritérium, na základe ktorého vzniká nárok na túto dávku bez toho, aby príslušný orgán mohol zohľadniť iné aspekty osobných pomerov
- priznanie uvedenej dávky teda nezávisí od individuálneho posúdenia osobných potrieb žiadateľa, ktoré je príznačné pre sociálnu pomoc
 - rozsudky Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, bod 17; Acciardi, C-66/92, EU:C:1993:341, bod 15, a De Cuyper, C-406/04, EU:C:2006:491, bod 23
- pre dávky v starobe uvedené v článku 3 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 883/2004 je príznačná najmä skutočnosť, že slúžia na zaistenie životných potrieb osôb, ktoré po dosiahnutí dôchodkového veku ukončia svoje zamestnanie a nie sú viac povinné evidovať sa na úrade práce
 - rozsudok Valentini, 171/82, EU:C:1983:189, bod 14
- za „dávku v starobe“ v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 883/2004 vyplácanú ako doplnkový prídavok možno označiť najmä dávku, ktorá je vyplácaná výlučne osobám poberajúcim starobný a/alebo pozostalostný dôchodok, ak sú finančné prostriedky na jej financovanie rovnaké ako finančné prostriedky určené na financovanie starobného a pozostalostného dôchodku, a ktorá umožňuje jej príjemcom uspokojiť svoje potreby tým, že zaisťuje finančný doplnok, ktorý im prípadne umožní odísť na dovolenku
 - rozsudok Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, body 25 až 29
- vianočný príspevok sa nevypláca len poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo výsluhového dôchodku vojakov a policajtov, ale tiež poberateľom ostatných typov dôchodkov, najmä invalidného dôchodku, sociálneho dôchodku, vdovského a vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku
- cieľom vianočného príspevku je poskytnúť finančný doplnok poberateľom rôznych zákonných dôchodkov, ktorých príjmy nepresahujú hranicu stanovenú zákonom
 - príspevok má za cieľ doplniť prostriedky na životné potreby osôb, ktoré dosiahli určitý vek
 - nemožno dospieť k záveru, že účel vianočného príspevku závisí len od typu dôchodku, ktorý dopĺňa

C-433/13 - Komisia/Slovensko

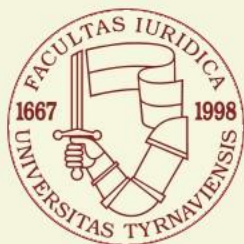
- rozsudok Súdneho dvora (prvá komora) zo 16. septembra 2015
- Európska komisia žalobou navrhovala, aby Súdny dvor určil, že Slovenská republika si tým, že odmietla poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie, peňažný príspevok na asistenciu a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov podľa zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia oprávneným osobám, ktoré majú bydlisko v inom členskom štáte než v Slovenskej republike, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 48 ZFEÚ, ako aj z článkov 7 a 21 nariadenia č. 883/2004

C-433/13 - Komisia/Slovensko

stanovisko Komisie

- predmetné dávky treba považovať za „nemocenské dávky“ v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 883/2004
 - v dôsledku toho by mali byť vyplácané aj príjemcom, ktorí nemajú alebo už nemajú zvyčajné bydlisko na Slovensku
- predmetné dávky sú priznané bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb žiadateľov na základe zákonom stanovenej situácie
 - kritériá posúdenia zdravotného stavu a sociálna a ekonomická situácia žiadateľov vychádzajú zo zákona č. 447/2008 a pre príslušné orgány sú objektívne a záväzné
 - rozhodnutia týchto orgánov možno súdne preskúmať, aby sa zabezpečilo dodržanie podmienok priznania predmetných dávok stanovených zákonom a jeho účelu
- zákon definuje kritériá, na základe ktorých vzniká osobe nárok na predmetné dávky, čím obmedzuje voľnú úvahu orgánov poverených uplatňovaním tohto zákona
 - hoci je pravda, že tieto orgány majú diskrečnú právomoc pri priznávaní týchto dávok, uvedená právomoc sa vykonáva v medziach stanovených týmto zákonom
- dávky priznávajúce objektívne na základe zákonom stanovenej situácie a zamerané na zlepšenie zdravotného stavu a života odkázaných osôb majú najmä doplniť dávky sociálneho zabezpečenia a musia byť považované za „nemocenské dávky“ v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 883/2008
 - rozsudky Gaumain-Cerri a Barth, C-502/01 a C-31/02, EU:C:2004:413, bod 20; Hosse, C-286/03, EU:C:2006:125, bod 38, ako aj Komisia/Parlament a Rada, C-299/05, EU:C:2007:608, bod 61
 - úlohou peňažného príspevku na opatrovanie je umožniť osobám odkázaným na opatrovanie kompenzovať zvýšené výdavky vyvolané ich zdravotným stavom
 - účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít - účelom peňažného príspevku na osobnú asistenciu je teda doplniť nemocenské dávky a zlepšiť stav a kvalitu života osôb odkázaných na túto asistenciu
 - cieľom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov je umožniť ťažko zdravotne postihnutým osobám viesť uspokojivejší život.
 - Súdny dvor už rozhodol, že podobný príspevok poskytnutý vo Švédsku treba považovať za nemocenskú dávku (Komisia/Parlament a Rada, C-299/05, EU:C:2007:608, bod 62)
- účelom predmetných dávok je pokrytie rizika závislosti a nie kompenzovanie materiálnej deprivácie príjemcov, lebo tieto dávky nezvyšujú príjem príjemcov na úroveň sumy životného minima, ale môžu byť priznané, aj ak ich príjmy prekračujú uvedené životné minimum
- keďže predmetné dávky pokrývajú riziká vymenované v nariadení č. 883/2004, nejde o dávky sociálnej pomoci, nie sú ani „osobitnými nepríspevkovými peňažnými dávkami“ v zmysle článku 70 ods. 2 nariadenia č. 883/2004

C-433/13 - Komisia/Slovensko

stanovisko Slovenska

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu je vecnou dávkou, lebo sa vypláca na základe predloženého výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie za predchádzajúci kalendárny mesiac
- peňažný príspevok na opatrovanie, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov, ako aj, subsidiárne, peňažný príspevok na osobnú asistenciu majú za cieľ kompenzovať situácie materiálnej deprivácie jednej kategórie príjemcov, a teda majú znaky dávok sociálnej pomoci, ktoré sú podľa článku 3 ods. 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004 vylúčené z pôsobnosti uvedeného nariadenia
- tieto dávky sú na jednej strane úzko spojené so sociálno-ekonomickou situáciou ich príjemcov a nemajú za cieľ zlepšiť ich zdravotný stav alebo vo všeobecnosti ich stav odkázanosti či kompenzovať zvýšené výdavky spôsobené ich zdravotným stavom
 - majú za cieľ podporovať sociálne začlenenie ťažko zdravotne postihnutých fyzických osôb s nízkym príjmom a majetkom s nízkou hodnotou do spoločnosti
- osobná situácia žiadateľa je predmetom rôznych posudkov, na základe ktorých je vypracovaný komplexný posudok a až na základe toho príslušný orgán prijíma rozhodnutie týkajúce sa priznania dávky
 - aj za predpokladu, že žiadateľ spĺňa všetky kritériá na priznanie príspevku, je jeho priznanie fakultatívne a k priznaniu práva na príspevok nemusí dôjsť, lebo príslušný orgán sa môže s ohľadom na osobitné okolnosti rozhodnúť uvedený príspevok nepriznať
 - zákon nezaväzuje správny orgán prijať určité konkrétne rozhodnutie, ale umožňuje mu prijať čo najvhodnejšie rozhodnutie, ktoré zohľadňuje osobitosti každej situácie spôsobom, ktorý je v súlade so všeobecným záujmom, a to na základe individuálneho posúdenia potrieb osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a s ohľadom na účel a cieľ tohto zákona
- nepríspevkový charakter a spôsob financovania týchto troch predmetných dávok spolu s cieľom ich poskytovania potvrdzujú, že majú charakter dávok sociálnej pomoci
- predmetné dávky nemajú znaky dávok sociálneho zabezpečenia, lebo
 - neexistuje nijaký nárok na ich priznanie,
 - ich priznanie závisí od individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb žiadateľa na základe zákonom stanovenej situácie a napokon tieto dávky sa nevzťahujú na niektorú z kategórií rizík vymenovaných v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
- keďže uvedené dávky nemajú za cieľ zlepšiť zdravotný stav odkázaných osôb ani krátkodobo kompenzovať stratu príjmu počas choroby, nemožno ich kvalifikovať ako nemocenské dávky v pravom zmysle slova, ani ako doplnkové nemocenské dávky v zmysle rozsudkov Molenaar a Jauch

C-433/13 - Komisia/Slovensko

posúdenie Súdnyim dvorom

- Súdny dvor skúmal, či sú predmetné dávky
 - priznané príjemcom bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb na základe zákonom stanovenej situácie ako tvrdila Komisia, alebo
 - sú príjemcom priznané, až na základe posúdenia ich individuálnej situácie, ktoré však nezakladá žiaden nárok na vyplatenie jednej z týchto dávok, hoci sú všetky kritériá priznania tejto dávky splnené, ako tvrdila Slovenská republika
- dávku možno považovať za dávku sociálneho zabezpečenia, pokiaľ je príjemcom priznávaná bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb na základe zákonom stanovenej situácie a ak sa vzťahuje na jedno z rizík výslovne vymenovaných v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
 - da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, bod 38
- prvá z dvoch podmienok je splnená, keď priznanie dávky závisí od objektívnych kritérií, ktorých splnenie vedie k vzniku nároku na túto dávku bez toho, aby príslušný orgán mohol zohľadniť iné aspekty osobných pomerov
 - rozsudky Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, bod 17; Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, bod 21; Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, bod 23, a De Cuyper, C-406/04, EU:C:2006:491, bod 23
 - predmetné dávky možno priznať, ak je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím na základe komplexného posudku vypracovaného na základe lekárskeho a sociálneho posudku označená za odkázanú na osobnú asistenciu, kompenzáciu zvýšených výdavkov alebo opatrovanie
- cieľom slovenskej právnej úpravy je priznať osobám s ťažkým zdravotným postihnutím dávku, ktorá najlepšie zodpovedá ich osobným potrebám
 - nič to nemení na tom, že lekárske a sociálne posudky, ako aj komplexný posudok, v rámci ktorého je navrhnutý typ dávky, ktorá sa má poskytnúť z dôvodu kompenzácie, sú vyhotovené na základe objektívnych kritérií definovaných zákonom
- Komisia nepreukázala, že kritériá zakladajú nárok na predmetné dávky bez toho, aby príslušný orgán disponoval voľnou úvahou, pokiaľ ide o ich priznanie
 - výrazy „možno poskytovať“ alebo „možno poskytnúť“ použité v zákone, ako aj ustanovenie zákona, ktoré stanovuje, že nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu a nárok na jeho vyplatenie vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o jeho priznaní, podporujú stanovisko, podľa ktorého má správny orgán pri priznaní predmetných dávok priestor na voľnú úvahu
 - tento výklad je podporený aj judikatúrou NS SR – ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, rozsah vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení sa má posudzovať so zohľadnením ich výkladu vnútroštátnymi súdmi
- existencia takejto voľnej úvahy, ktorú treba vykonávať primerane a nie svojvoľne, neumožňuje dospieť k záveru, že predmetné dávky sú priznané príjemcom na základe zákonom stanovenej situácie bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia ich osobných potrieb

C-89/16 - Szoja

- Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 13. júla 2017
- Radosław Szoja proti Sociálnej poisťovni a WEBUNG, s.r.o.
- návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Najvyšší súd Slovenskej republiky, sa týka výkladu článku 13 ods. 3 a článku 72 nariadenia č. 883/2004, a článkov 14 a 16 nariadenia č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ako aj článku 34 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie
- návrh bol predložený v rámci sporu medzi poľským štátnym príslušníkom pánom Radosławom Szojom, ktorý vykonával samostatnú zárobkovú činnosť na území Poľskej republiky a bol zamestnaný na území Slovenskej republiky, a Sociálnou poisťovňou vo veci jeho účasti na slovenskom systéme nemocenského a dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti
- článok 13 ods. 3 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zmeneného a doplneného nariadením (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 465/2012 z 22. mája 2012, sa má vykladať v tom zmysle, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňujúcu sa v zmysle tohto ustanovenia na osobu, akou je žalobca vo veci samej, ktorý je zvyčajne zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte, je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v článku 14 ods. 5b a článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 465/2012

C-89/16 - Szoja

- pán Szoja bol poľským štátnym príslušníkom, ktorý, vykonával samostatnú zárobkovú činnosť v Poľsku a je zamestnaný na Slovensku, kde od 1. februára 2013 bol zapísaný do vnútroštátneho registra poisťencov
- z korešpondencie medzi poľskou inštitúciou sociálneho poistenia a slovenskou Sociálnou poisťovňou vyplýva, že vzhľadom na to, že p. Szoja má bydlisko v Poľsku, kde aj podniká, táto inštitúcia sociálneho poistenia rozhodla, že od 1. júla 2012 p. Szoja podlieha poľskej právnej úprave v oblasti sociálneho poistenia, a to v súlade s ustanoveniami článku 13 ods. 3 základného nariadenia v spojení s článkom 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia
 - rozhodnutie poľskej inštitúcie sociálneho poistenia bolo odôvodnené zanedbateľnou povahou činnosti, ktorú pán Szoja vykonáva na území Slovenska
- inštitúcia preto poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia 22. apríla 2013 oznámila Sociálnej poisťovni, že na pána Szoju sa od 1. februára 2013 vzťahuje poľská právna úprava
- Sociálna poisťovňa nespochybnila predbežné určenie rozhodnej právnej úpravy, v dôsledku čoho sa toto určenie stalo definitívnym v zmysle článku 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia a Sociálna poisťovňa v dôsledku toho rozhodla, že od 1. februára 2013 nevzniklo pánovi Szojovi u jeho slovenského zamestnávateľa nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti
 - rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím orgánom Sociálnej poisťovne
- pán Szoja podal odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. decembra 2014 na NS SR
- podľa súdu poľská inštitúcia sociálneho poistenia preskúmala situáciu pána Szoju na základe článku 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia, v dôsledku čoho táto inštitúcia uplatnila v súvislosti so svojím rozhodnutím o jeho situácii článok 13 ods. 1 základného nariadenia
- súd však zastáva názor, že článok 13 ods. 1 základného nariadenia sa týka iba činnosti zamestnanca, hoci v prejednávanej veci ide o štátneho príslušníka, ktorý je v jednom členskom štáte zamestnancom a v druhom členskom štáte samostatne zárobkovo činnou osobou, v dôsledku čoho je podľa neho na základe článku 14 ods. 8 vykonávacieho nariadenia kolíznym kritériom, podľa ktorého sa určuje rozhodné právo, miesto, kde dotknutá osoba vykonáva podstatnú časť svojej činnosti
- z rozhodnutia vnútroštátneho súdu okrem iného vyplýva, že slovenská Sociálna poisťovňa nenamietala osobitnú úpravu obsahujúcu výnimku z ustanovení článku 13 základného nariadenia, ktorá by vychádzala z článku 16 tohto nariadenia
- NS SR rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky

C-89/16 - Szoja

- svojou prvou otázkou sa NS SR pýtal, či sa článok 13 ods. 3 základného nariadenia (účelom ktorého je určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňujúcu sa na osobu, ktorá je zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte) môže vykladať bez toho, aby sa zohľadnili články 14 a 16 vykonávacieho nariadenia
 - Súdny dvor chápal otázku tak, že NS SR sa snaží zistiť, či sa má článok 13 ods. 3 základného nariadenia vykladať v tom zmysle, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu, je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v článku 14 ods. 5b a článku 16 vykonávacieho nariadenia
- podľa prvého predpokladu uvedeného v článku 13 ods. 3 základného nariadenia, táto osoba podlieha právnej úprave členského štátu, v ktorom je zamestnancom
 - pán Szoja, ktorý je zamestnancom na Slovensku a súčasne samostatne zárobkovo činnou osobou v Poľsku, sa musí považovať za osobu, na ktorú sa vzťahuje tento prvý predpoklad uvedený v článku 13 ods. 3 základného nariadenia
- vykonávacie nariadenie, ktorého cieľom je stanoviť podrobnosti uplatňovania základného nariadenia, vo svojom článku 14 ods. 5b stanovuje, že na určenie rozhodnej právnej úpravy podľa článku 13 základného nariadenia sa neberú do úvahy zanedbateľné činnosti
 - podľa rozhodnutia poľskej inštitúcie sociálneho poistenia má činnosť pána Szoju na území Slovenska zanedbateľnú povahu a že určenie rozhodnej právnej úpravy sa stalo definitívnym vzhľadom na článok 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia
- Súdny dvor považoval za potrebné určiť rozhodnú právnu úpravu, ktorej podlieha osoba, akou je pán Szoja, ktorý je zvyčajne zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte, na základe článku 13 ods. 3 základného nariadenia zohľadňujúc článok 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia, ktorý vylučuje, aby sa brali do úvahy zanedbateľné činnosti
 - z článku 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia vyplýva, že článok 16 tohto nariadenia sa vzťahuje na všetky prípady uvedené v tomto článku 14, preto je potrebné zohľadniť tiež článok 16 uvedeného nariadenia, ktorý uvádza postup, ktorý sa má dodržať s cieľom určiť na základe článku 13 základného nariadenia rozhodnú právnu úpravu
- kolízne normy upravené základným nariadením sú pre členské štáty kogentné a nemožno pripustiť, aby sociálne poistené osoby patriace do pôsobnosti týchto noriem mohli zabrániť ich účinkom tým, že by mali možnosť vyhnúť sa im
 - rozsudok zo 14. októbra 2010, van Delft a i., C-345/09, EU:C:2010:610, bod 52
- Súdny dvor odpovedal teda tak, že článok 13 ods. 3 základného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňujúcu sa v zmysle tohto ustanovenia na osobu, akou je žalobca vo veci samej, ktorý je zvyčajne zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte, je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v článku 14 ods. 5b a článku 16 vykonávacieho nariadenia

C-89/16 - Szoja

- svojou treťou otázkou sa NS SR pýtal, či sa má článok 72 základného nariadenia vykladať v tom zmysle, že rozhodnutia správnej komisie majú záväznú povahu
- konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, je nástrojom spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporov, ktoré prejednávajú
- nevyhnutnosť dopracovať sa k výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby tento súd vymedzil skutkový a právny rámec ním položených otázok alebo aby prinajmenšom objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sú tieto otázky založené
- návrh na začatie prejudiciálneho konania musí uvádzať presné dôvody, pre ktoré vnútroštátny súd považuje výklad práva Únie za sporný a polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru za potrebné
 - informácie obsiahnuté v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania neslúžia iba na to, aby Súdnemu dvoru umožnili poskytnúť užitočné odpovede, ale aj na to, aby vládam členských štátov, ako aj ďalším dotknutým stranám bola poskytnutá možnosť predložiť pripomienky v súlade s článkom 23 Statútu Súdneho dvora Európskej únie
 - Súdny dvor musí dbať o to, aby bola táto možnosť zachovaná, pričom zohľadňuje skutočnosť, že podľa tohto ustanovenia sa dotknutým subjektom oznamujú len návrhy na začatie prejudiciálneho konania
 - uznesenie z 20. júla 2016, Stanleybet Malta a Stoppani, C-141/16, EU:C:2016:596, body 6, 7 a 10
- tretia otázka nezodpovedá požiadavkám, keďže návrh na začatie prejudiciálneho konania neuvádza dostatok skutkových okolností o existencii konkrétneho rozhodnutia správnej komisie a o prípadnom vplyve tohto rozhodnutia na vec samu. Súdny dvor teda nepozná okolnosti týkajúce sa dôvodov, prečo je požadovaný výklad práva Únie nevyhnutný na zodpovedanie tejto otázky
 - za týchto podmienok členské štáty a ostatné dotknuté subjekty v zmysle článku 23 Statútu Súdneho dvora Európskej únie nemohli účinne predložiť svoje pripomienky k uvedenej otázke alebo tak mohli urobiť len veľmi neurčito
- preto Súdny dvor rozhodol, že tretia otázka je neprípustná

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 18. decembra 2019
 - UB proti Generálnemu riaditeľovi Sociálnej poisťovne Bratislava
 - návrh na začatie prejudiciálneho konania podal Najvyšší súd Slovenskej republiky a týkal sa výkladu článku 1 písm. w) a článkov 4 a 5 nariadenia č. 883/2004, ako aj článku 34 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie
 - návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom UB a generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne Bratislava (Slovenská republika) vo veci zákonnosti rozhodnutia, ktorým sa prvému menovanému zamietla žiadosť o priznanie príspevku vyplácaného niektorým vrcholovým športovcom
1. Článok 3 ods. 1 písm. d) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia sa má vykladať v tom zmysle, že na príspevok vyplácaný niektorým vrcholovým športovcom, ktorí reprezentovali tento členský štát alebo jeho právnych predchodcov v rámci medzinárodných športových súťaží, sa nevzťahuje pojem „dávka v starobe“ v zmysle tohto ustanovenia, a je teda vylúčený z pôsobnosti tohto nariadenia.
 2. Článok 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje nárok na príspevok vyplácaný niektorým vrcholovým športovcom, ktorí reprezentovali tento členský štát alebo jeho právnych predchodcov v rámci medzinárodných športových súťaží, a to osobitne podmienkou, aby bol žiadateľ štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu.

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- Pán UB, český štátny príslušník, ktorý má už 52 rokov trvalý pobyt na území, ktoré je v súčasnosti územím Slovenskej republiky, získal v roku 1971 ako člen reprezentačného tímu Československej socialistickej republiky zlatú medailu na majstrovstvách Európy v ľadovom hokeji a striebornú medailu na majstrovstvách sveta v rovnakej športovej disciplíne
- pri rozdelení Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ku ktorému došlo 31. decembra 1992 o polnoci, si pán UB zvolil českú štátnu príslušnosť, napriek tomu naďalej zostal bývať na území Slovenska
- dňa 17. decembra 2015 pán UB požiadal o priznanie príspevku športovému reprezentantovi podľa zákona č. 112/2015
- Sociálna poisťovňa Bratislava konštatovala, že dotknutá osoba nespĺňa podmienku týkajúcu sa slovenského občianstva uvedenú v § 2 ods. 1 písm. b) tohto zákona, a následne túto žiadosť zamietla
- pán UB podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Krajský súd v Košiciach, pričom namietal s poukazom na právo Únie diskriminačný účinok slovenského právneho predpisu vzhľadom na jeho občianstvo bez prihliadnutia na to, že žije na území Slovenska už 52 rokov
- žaloba bola zamietnutá, preto pán UB podal kasačnú sťažnosť na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania
- NS SR zistil z podkladov legislatívneho procesu k zákonu č. 112/2015, že slovenský zákonodarca odôvodnil svoju voľbu podmieniť nárok na priznanie nároku na príspevok, o ktorý ide vo veci samej, slovenskou štátnou príslušnosťou žiadateľa, tým, že ide o štátnu sociálnu dávku, ktorá nie je dôchodkovou dávkou a ktorej účelom je prispieť k finančnému zabezpečeniu vrcholových športovcov, ktorí ako slovenskí štátni občania reprezentovali Slovenskú republiku, resp. jej právnych predchodcov na významných medzinárodných športových súťažiach
- podľa NS SR však príspevok športovému reprezentantovi jednak nemá iba charakter štátnej sociálnej dávky, keďže sa vypláca súbežne a pravidelne s dôchodkovou dávkou na ten účel, aby jej výšku dorovnal na úrovne stanovené v § 3 písm. a) až c) uvedeného zákona
 - navyše sa pán UB ako športový reprezentant v kolektívnom športe ocitol v nerovnakom postavení v porovnaní so svojimi spoluhráčmi iba z toho dôvodu, že na rozdiel od nich nie je slovenským štátnym občanom, hoci aj on prispel svojimi schopnosťami a vynaloženým športovým úsilím ku kolektívnemu výsledku štátnej reprezentácie
- prejudiciálnou otázkou sa NS SR pýtal, či sa majú článok 1 písm. w) a články 4 a 5 nariadenia č. 883/2004 v spojení s článkom 34 ods. 1 a 2 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje nárok na príspevok zavedený v prospech niektorých vrcholových športovcov, ktorí reprezentovali tento členský štát alebo jeho právnych predchodcov v rámci medzinárodných športových súťaží, a to osobitne podmienkou, aby bol žiadateľ štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- s cieľom odpovedať na otázku Súdny dvor skúmal, či príspevok športovému reprezentantovi patrí do vecnej pôsobnosti nariadenia č. 883/2004
- rozdiel medzi dávkami, ktoré patria do pôsobnosti nariadenia č. 883/2004, a dávkami vylúčenými z jeho pôsobnosti spočíva v podstate v znakoch, ktoré tvoria každú dávku, najmä v účele takejto dávky a podmienkach jej priznania, a nie v tom, či vnútroštátna právna úprava túto dávku kvalifikuje ako dávku sociálneho zabezpečenia
- dávku možno považovať za dávku sociálneho zabezpečenia, pokiaľ je priznávaná príjemcom mimo akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb na základe zákonom stanovenej situácie a ak sa vzťahuje na jedno z rizík výslovne uvedených v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
 - vzhľadom na kumulatívny charakter dvoch podmienok nesplnenie jednej z nich znamená, že predmetná dávka nespadá do pôsobnosti nariadenia č. 883/2004
- pokiaľ ide o kvalifikáciu sociálnej dávky ako dávky v starobe v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) tohto nariadenia, že za takúto dávku možno označiť dávku vyplácanú ako doplnkový príspevok, ktorá je vyplácaná výlučne osobám poberajúcim starobný a/alebo pozostalostný dôchodok, ak sú zdroje jej financovania rovnaké ako zdroje určené na financovanie starobného a pozostalostného dôchodku, a ktorá umožňuje jej príjemcom uspokojiť svoje potreby tým, že im zaisťuje finančný doplnok
 - rozsudky z 20. januára 2005, Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, body 25 až 29, a zo 16. septembra 2015, Komisia/Slovensko, C-361/13, EU:C:2015:601, bod 56
- Súdny dvor dospel k záveru, že dôvodom existencie tohto príspevku je predovšetkým vyjadriť veľmi úzkemu počtu vrcholových športovcov uznanie za ich výnimočné športové úsilie a mimoriadne výsledky dosiahnuté v rámci určitých medzinárodných športových súťaží
 - základným účelom uvedeného príspevku je teda odmeniť jeho príjemcov za výsledky, ktoré dosiahli v športovej oblasti pri reprezentácii svojej krajiny
 - tento základný účel tiež vysvetľuje jednak to, že uvedený príspevok je financovaný priamo štátom, mimo zdrojov financovania vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia a nezávisle na príspevkoch zaplatených jeho príjemcami, a jednak, že sa nevypláca všetkým športovcom, ktorí sa zúčastnili na takýchto súťažiach, ale len veľmi úzkemu počtu z nich, a to tým, ktorí v rámci týchto súťaží získali určité medaily
 - hoci je maximálna výška príspevku, o ktorý ide vo veci samej, ohraničená prostredníctvom odkazu na prípadný starobný dôchodok, ktorý by príjemca tiež mohol poberať, vyplácanie tohto príspevku nezávisí od nároku príjemcu na poberanie takejto dôchodku, ale len od podania žiadosti v tomto zmysle zo strany príjemcu
- príspevok, o aký ide vo veci samej, teda nemožno považovať za dávku v starobe, a preto sa nevzťahuje na žiadne z rizík výslovne uvedených v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004
- z toho vyplýva, že druhá podmienka nie je splnená
 - okrem toho, keďže tento príspevok nepokrýva žiadne z rizík zodpovedajúcich oblastiam sociálneho zabezpečenia uvedeným v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2004, nie je určený výlučne na zabezpečenie osobitnej ochrany pre osoby so zdravotným postihnutím a v každom prípade nie je uvedený v prílohe X tohto nariadenia, nemožno ho považovať ani za osobitnú nepríspevkovú peňažnú dávku v zmysle článku 70 uvedeného nariadenia.
- príspevok športovému reprezentantovi nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 883/2003

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- Súdny dvor však upriamil pozornosť aj na čl. 45 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ako aj na čl. 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011
 - podľa článku 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011 pracovník, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu požíva rovnaké sociálne a daňové výhody ako pracovníci, ktorí sú ich vlastnými štátnymi príslušníkmi
- Súdny dvor dospel k záveru, že toto ustanovenie je na prospech tak migrujúcich pracovníkov bývajúcich v hostiteľskom členskom štáte, ako aj cezhraničných pracovníkov, ktorí vykonávajú pracovnú činnosť v uvedenom členskom štáte, hoci bývajú v inom členskom štáte
 - pracovník, ktorý v čase prístúpenia jeho členského štátu pôvodu k Únii vykonával zárobkovú činnosť v hostiteľskom členskom štáte a ktorý pokračoval vo výkone takejto činnosti po tomto prístúpení, sa môže odo dňa uvedeného prístúpenia odvolávať na článok 7 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva, ktorého znenie bolo prevzaté v článku 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011, pokiaľ prechodný režim upravený v akte o prístúpení nestanovuje inak
- od prístúpenia Slovenskej republiky a Českej republiky k Únii 1. mája 2004 sa voľný pohyb pracovníkov v zásade v plnom rozsahu uplatňuje na českých štátnych príslušníkov pracujúcich na Slovensku v súlade s článkom 24 Aktu o podmienkach prístúpenia a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia a s bodom 1.1 prílohy V tohto aktu, a to iba s výhradou prechodných ustanovení uvedených v bodoch 1.2 až 1.14 uvedenej prílohy
 - keďže článok 7 ods. 2 nariadenia č. 1612/68 nie je predmetom takýchto prechodných ustanovení, toto ustanovenie sa vo vzťahu k uvedeným českým štátnym príslušníkom uplatňuje od 1. mája 2004
- v dôsledku toho sa článok 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011 vzťahuje aj na pracovníka, akým je pán UB, ktorý síce nezmenil svoje miesto pobytu, avšak z dôvodu prístúpenia štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, a štátu, na ktorého území má bydlisko, k Únii, sa ocitol v situácii migrujúceho pracovníka
- Súdny dvor preto ďalej skúmal, či príspevok športovému reprezentantovi, o aký ide vo veci samej, spadá pod pojem „sociálna výhoda“ v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- z cieľa rovnosti zaobchádzania, ktorý sleduje článok 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011, vyplýva, že pojem „sociálna výhoda“, akú toto ustanovenie priznáva pracovníkom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, zahŕňa všetky výhody, ktoré či už sú, alebo nie sú spojené s pracovnou zmluvou, sa vo všeobecnosti priznávajú pracovníkom, ktorí sú vlastnými štátnymi príslušníkmi, a to v zásade z dôvodu ich objektívneho postavenia ako pracovníkov alebo na základe samotnej skutočnosti, že majú pobyt na štátnom území, pričom rozšírenie týchto výhod na pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, sa javí ako spôsobilé uľahčiť ich mobilitu v rámci Únie, a tým ich integráciu v hostiteľskom členskom štáte
 - možnosť migrujúceho pracovníka získať z rovnakého titulu ako pracovníci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu, odmenu za výnimočné športové výsledky, ktoré dosiahol pri reprezentácii tohto členského štátu alebo jeho právnych predchodcov, môže prispieť k začleneniu tohto pracovníka do prostredia tohto členského štátu, a teda prispieť k dosiahnutiu cieľa voľného pohybu pracovníkov
- účelom príspevku, je odmeniť vrcholových športovcov, ktorí reprezentovali hostiteľský členský štát alebo jeho právnych predchodcov na medzinárodných športových podujatiach a dosiahli mimoriadne výsledky
- dôsledkom tohto príspevku je totiž nielen poskytnutie finančného zabezpečenia pre jeho príjemcov, ktoré má osobitne kompenzovať ich výpadok v plnom zapojení na trhu práce počas rokov venovaných vrcholovej športovej činnosti, ale taktiež, a to predovšetkým, priznať im osobitnú spoločenskú prestíž založenú na športových výsledkoch, ktoré dosiahli v rámci takejto reprezentácie
- skutočnosť, že migrujúci pracovník požíva túto prestíž, ktorú majú aj štátni príslušníci hostiteľského členského štátu nachádzajúci sa v rovnakej situácii, pričom prípadne dokonca získal medaily v tom istom tíme ako oni v rámci kolektívnych športov, môže uľahčiť začlenenie takýchto migrujúcich pracovníkov do spoločnosti tohto členského štátu
- Súdny dvor už tiež uznal značný sociálny význam športu v Únii, a to najmä amatérskeho športu, vyjadrený v článku 165 ZFEÚ, ako aj úlohu tohto športu ako faktora integrácie do spoločnosti hostiteľského členského štátu.
- z toho vyplýva, že príspevok športovému reprezentantovi, spadá pod pojem „sociálna výhoda“ v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011, v dôsledku čoho členský štát, ktorý takýto príspevok priznáva pracovníkom, ktorí sú jeho vlastnými štátnymi príslušníkmi, ho nemôže odoprieť pracovníkom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, bez toho, aby sa dopustil diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakázanej týmto ustanovením

C-447/18 - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

- NS SR si osvojil právne názory Súdneho dvora o možnosti priznať príspevok športovému reprezentantovi aj sťažovateľovi (najmä bod č. 53 rozsudku Súdneho dvora) aj s podporou vlastných zistení, že náročná športová príprava národných reprezentantov im nepochybne neumožňovala na vtedajšom trhu práce si vybrať také zamestnanie a venovať sa mu po odbornej a kariérnej stránke tak, aby z neho mohli mať aj potrebné výhody v sociálnom zabezpečení a v budúcnosti mali prínos aj v poberaní jednotlivých sociálnych dávok
- podľa NS SR nie je možné preto vylúčiť, že takýto rozmer sociálnej výhody zmierňuje uvedený deficit, ktorý prinášala činnosť úspešných národných reprezentantov
- NS SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie

DISCUSSION & QUESTIONS

THANK YOU FOR THE ATTENTION!
CLOSURE OF THE SEMINAR